

Rûdaw

ÇAPA EWRÛPA

Rojnameya
Kurdên Diyaspora

Rêveberê giştî yê Korek
Sirwan Barzanî

Ti şoreşek bêyî piştgiriya
aborî bi ser nakeve

Rûpel ► 11

Deutschland 1,50 Euro | Danmark 15,00 DKK | France 1,50 Euro | Nederland 1,80 Euro | Schweiz 2,70 CHF | Sverige 21,00 SEK

Hejmar / Nr. 87 | 17 Adar / März 2011

Sûriye li ber teqînê ye

■ Di 7. salvegera serhildana
Qamişlo de bi hezaran
Kurd civiyan

■ Li Şamê girseyek Ereb
li dijî rejîma Esad meşiya û
banga demokrasiyê kir

4 »

Rojev

Senaryo pir, bersiv hindik in

Êrîşa li dijî Îbrahîm Tatlisê gelek pirsên bêbersiv xiste nava raya giştî. Medyaya Tirk li ser êrîşê gelek senaryoyan amade kir. Yek ji van tezan ew e ku şîrîkê Tatlisê ji Herêma Kurdistanê Şirketa Adil Mutehîde ye. Rêveberê Ragihandina Şirketê red kir ku pirsîrêkên şirketa wan ligel Îbrahîm Tatlisê hebe

Rûpel ► 2

Kurdên Ewrûpa

Kurd bûn Tirk, Tirk jî bûn dostê Almanan

Koçberiya Kurd û Tirkan a ber bi Almaniya ve bû mijara filmekî. Filmê bi navê 'Almaniya-Willkommen in Deutschland' koçberiya malbetek Kurd a Dêrsimî tîne ser perdeya spî û wan wek Tirkan dide nîşandan. Derhenêra film jî keça Dêrsimî Nesrîn Şamderelî ye.

Rûpel ► 6

Kurdistan

Gûftugo didomin, encam tune ne

Kongreya Civaka Demokratîk (KCD) hewl dide ku partî û rêxistinên Kurd ên li Tirkîyê beriya hîlbijartinê nêzî hev bibin û dengê Kurdan bikin yek. Rayedarên BDP, HAK-PAR û KADEP'ê ragihandin ku li gel hebûna çend astengiyan, ew heta radeyek zêde nêzî hev bûne. Lê heta niha ti encamek diyar tune.

Rûpel ► 3

4 191631 701506

9 771869 104000

Great
Britain

Her rojên pêncşemê
LI FIROŞGEHAN

Rûdaw

Bikire
Bixwîne
Bide xwendin

www.rudaw.net
info@rudaw.eu

Hewlêr (Rûdaw) – Rêveberê Ragihandina Şirketa Adil Mutehîde red kir ku pirsgrêkên şirketa wan ligel Îbrahîm Tatlisese hebe û daxuyand ku di van rojan de serdana Tirkîyê kiriye, li wir ligel Tatlisese civiyaye û biryar bû piştî 15 rojên din ji bo bicîkirina projeya Deşta Buhîşt li Dihokê bê Kurdistanê.

Saet 12'ê şeva 13'ê Adarê piştî ku hunermend Îbrahîm Tatlisese bernameya 'Îbo Show' li kanala Beyaz pêşkêş kir û vedigeriya malê, li Stenbolê ji aliyê çend kesên nenaskirî ve ket ber guleyan û hat birîndarkirin. Ew di cîh de hat veguheztin nexweşxaneyê Meslek a li Stenbolê. Li gor daxuyaniya pizîşkên nexweşxaneyê, birîna Tatlisese giran e û guleyek li ber serê wî ketiye. Heta niha çar neştergerî jê re hatine kirin.

Piştî bûyerê, waliyê Stenbolê ragehand ku li cîhê bûyerê 11 guleyên klaşînkovê hatine teqandin, lê 4 gule li Tatlisese ketine, ku yek ji wan li serê wî ketiye.

Tatlisese û çiroka Deşta Buhîştê li Kurdistanê

Hunermendê navdar ê Kurd Îbrahîm Tatlisese, berî salekê li ser daweta Serokê Civata Rêveber a Şirketa Adil Mutehîde Dr. Ruşdî Seîd, ji bo hilberîna xanî û zeviyan û reklamkirina projeyek niştecihbûnê bi navê Deşta Buhîştê, hat Herêma Kurdistanê. Lê dû re xwediyê vê şirketê ragehand ku Tatlisese şîrîkê projeyê wan e, heta niha çarenivîsa Tatlisese ne diyar e, ku carek din tê Herêma Kurdistanê yan na.

Tatlisese çî ji ber bernameya televizyona, stran û filmên xwe, li Kurdistanê gelek hezkirên wî hene. Hinek dikandar wêneyên wî di nav çarçoveya şûşê danîne û bi dîwarên xwe ve daleqandine.

Tatlisese: 4 salên din Hewlêr dibe Dubey

Îbo roja 17'ê Adara 2010'an bi riya firokxaneyê navdewletî ya Hewlêrê gihîşt Herêma Kurdistanê. Wê demê di hevpeyvinêk taybet de ligel Rûdawê ku di hejmara 106an de hat belavkirin, Tatlisese gotibû: "Hewlêr di hundirê 4 salên din de dibe Dubey".

Tatlisese ku kesekî xwedî sermaye ye û bi navê Tatlisese kanalek wî ya televizyonê jî heye, her wê demê bo Rûdawê gotibû: "Di pêşerojek nêzik de ez ji bo xwe jî dest bi projeya hilberînê li Herêma Kurdistanê dikim".

Dr. Ruşdî: Tatlisese hevbeşê projeyên me ye

Her çi qasî pêşî şirketa Adil Mutehîde belav kir ku Îbo ji bo reklamkirina projeya Deşta Buhîşt aniye Kurdistanê û di çend rekla-

Tatlisese piştê ku bernameya xwe Îbo Show pêşkêş kir û derket der rastê êrîşê hat

Kê êrîşî Îbo kir?

Medyaya Tirk di derbarê êrîşa li dijî Tatlisese de gelek guman û tez ragihand. Li gor medyaya Tirk guman zêde li ser Çeteya Sauna û şîrîkê Tatlisese ê ji Başûrê Kurdistanê hene. Lê şîrîkê Tatlisese ragihand ku ti pirsgrêk di navbera wan de tune.

mên televizyonê de jî bi zimanê Kurdî derket, lê dû re Dr. Ruşdî Seîd di hevdîtinekê Rûdawê de kir, ragehand ku Tatlisese hevbeşê projeyê wan e: "Yekemîn car ku Tatlisese hat, me wisa lihev kiribû ku bi 3 milyon dolaran 2 klîpên reklamê ji min re çêbike. Lê gava cih dît got ez ne ji bo pereyan hatime, hest dikim qismet û nesibê min ligel te ye û dixwazim ligel te bibim şîrîk. Min jî jê re got min berê hevbeşî ligel kesî nekiriye, lê pê diramim."

Kê êrîşî Tatlisese kir?

Li gor raporek rojnameya Akşamê, polisên Stenbolê ji bo eşkerîkirina kesên ku teqe li Îbo kirine, piştî xwe dispêrin sê tizan.

Têza yekem ew e ku grûbek dewlemend pere bi deyn dabîn Tatlisese, ji bo xilaskirina projeyên Deşta Buhîştê li Herêma Kurdistanê. Lê ji ber ku aliyê vê projeyê berevajî bûye nekariye deynên xwe bide, grûba navbirî daxwaza pereyan jê kiriye, lê wî pere nedane û grûbê jî gef lê xwarine, Tatlisese di vî warî de pêştir dadgeh agahdar kiribû.

Têz an gumana duyem, ku niha polis li ser dixebitin, Kasim Zengîn e ku serokê grûba mafyaya Saûna ye. Gotegot hene ku vê grûbê daxwaza 300 hezar dolaran ji Tatlisese kiriye, lê wî ev daxwaz bi cîh nekiriye û grûbê jî gef lê xwariye, wî jî dadgeh agahdar kiriye.

Gumana sêyem li gor rapora rojnameya Akşam, têkiliya êrîşê bi Serokê Civata Rêveber a Şirketa Adil Mutehîde Dr. Ruşdî Seîd re heye.

Rojnameya Akşam nivîsiye: "Îbrahîm Tatlisese di 3'ê Adarê de çûye dadgehê û gîlîname li ser Dr. Ruşdî Seîd tomar kiriye, ku Dr. Ruşdî Seîd gef lê xwariye."

Lê Rêveberê Ragehandina Şirketa Adil Mutehîde Saman Nasih ji bo Rûdawê red kir ku pirsgrêkên wan ligel Îbrahîm Tatlisese hebin û got: "Berî çend rojan şandek şirketa me bi serokatiya Dr.

Ruşdî çû Stenbolê û ligel Îbrahîm Tatlisese civiyan. Herdu aliyan li hev kir ku piştî 15 rojên din dest bi bicîkirina projeya Deşta Buhîştê li Dihokê bikin. Herwiha me moleta Tatlisese Bingo ji Tirkîyê wergirt.

Ti pirsgrêka me ligel Tatlisese tune, bi ser de jî piştî xilasbûna civînan me civînek çapemeniyê girêda û li xwaringeha wî li Stenbolê bi hev re nan xwar û dû re jî stran ji me re gotin. Niha jî amade ne hemû serwet û samana Adil Mutehîde li ser başbûna Tatlisese xerc bikin."

REWŞA ZIMAN Î PERWERDEYA KURDÎ

Rewşa zimanê kurdî û dersên zimanê zikmakî
(Kirmanckî, Soranî û Kurmançî)

Cîh: Abgeordnetenhaus von Berlin
Niederkirchnerstraße 5 / 10117 Berlin
Demjimêr: 18⁰⁰ Uhr
Dem: 18.03.2011

Axaftvan:

- Ronahî Önen - *Kurdisches Institut Istanbul*
- Dr. Sarwar Abdullah - *Universität Hawler*
- Rojan Hazim - *Endamê KNK*
- Çeko Kocadag - *Lêkolîner û Nivîskar*
- Munzur Çem - *IKK e.V.*
- Celal Mustafa

Moderator: Fehmi Balayî

PKK: Tatlisese xelatî li himberî me nekiriye

Teqekirin li Tatlisese ne tenê bi meseleya pereyan ve girêdayî ye, lê siyaseta jî dibe ku tê de hebe. Nemaze ku deng û gotegota wê yekê hebû ku Tatlisese xwestiye xwe ji bo hilbijartinên 12'ê Hezîranê berbîjar bike. Hinek çavkanî amaje didin ku Tatlisese li benda wê yekê maye ku ji aliyê AKP'ê ve li bajarê Stenbolê bê berbîjarkirin.

Medyaya Tirkîyê wek ku destê PKK'ê di vî karî de hebe, roja yekem nûçe ragihandin, lê PKK'ê bi lez bersiva wan da û ev tomet red kir.

Li gor daxuyaniya Koma Civa-kên Kurdistanê, KCK'ê, ku roja 15 Adarê belav kir, êrîşa li ser Tatlisese şermezar kiriye. KCK dibêje: "Hunermendê Kurd İbrahim Tatlisese li bajarê Kurdan ji dayik bûye, heta niha ti xelatî li himber bizava rizgarîxwaza Kurd nekiriye. Hetta Kurd parastine û ji ber vê helwesta xwe jî hatiye dadgehkirin û karekî wisa nekiriye ku me nerehet bike."

Tatlisese di 1952'an de li bajarê Ruha ji dayik bûye, heta sinifê 6 an seretayî xwendiyê, xwendiyê 30 albûmên stranên e û hinek filmên wî jî hene.

Rûdaw

Rojnameyêke siyasî û heftane

Xwedî
Rudaw Media GmbH

Sernûser
Ako Mihemed
akopress74@yahoo.com

Rêvebirê Nivîsînê
Nasredîn Akyol
nasredin@rudaw.eu

Redaksiyon
Firat Keleşki
keleşki@yahoo.com

Mehmet Sebatli
sebatli@hotmail.com

Besam Mistefa
wardoz@gmail.com

Mihemed Tahir
mtahir2011@windowslive.com

Dîzayner
Hamdullah Yumlu

Îdare û belavkirin
Mustefa Sefîq Edilbî
gare2005@hotmail.de

Şewirmendê yasayî û aborî
Ayhan Çiftçi

Navnîşan
Rudaw Media GmbH
Gutenbergstr. 63a
50823 Köln/Germany

Telefon: +49 (0) 221-26 00 40 02
Telefax: +49 (0) 221-26 00 49 81
www.rudaw.net
info@rudaw.eu

Rûdaw ji bo nivîsên ku bi nav tên weşandin ne berpirsyar e.
© Hemû maf parastî ne

Partiyên Kurd hê di guftûgoyan de ne

► Ji bo bi hev re beşdarbûna hilbijartinê, KADEP û HAK-PAR li benda helwesta BDP'ê ne

► Berdevkê Hêzên Gerîlayên PKK'ê: Em ê bangî kes û hêzên Kurd ên din bikin, werin eniyek a Kurdan damezîrînin

kûn dibêje: "Em nakin namzet."

"Ji bo makezagona nû yekitiya Kurdan pêwîst e"

Bi bawerîya Serokê KADEP'ê Şerefettîn Elçî, hilbijartinên 12'ê Hezîranê ji bo Kurdan pir girîng in, ji ber ku piştî hilbijartinê wê ji nû de sîstema dewleta Tirk bê avakirin. Ji ber ku piştî wê hilbijartinê, wê ji bo Tirkîyê makezagonek nû bê amadekirin. Elçî ji Rûdawê re got: "Pêwîst e Kurd ji bo di amadekirina makezagonê de bê bikarin role xwe bileyzîzin, bi hêzek jîr biçin parlamentoya Tirkîyê û ji bo wê armancê jî, pêwîst e yekitiyek a Kurdan bê damezîrandin."

Tevî ku BDP di qada siyasî de partiya herî bihêz û bi girse ye, lê di civaka Kurd a li Tirkîyê de deng û rengê din jî hene. Ji ber vê yekê jî Ahmet Turk û Aysel Tugluk çûne serdana hemû partiyên Kurd û daxwaz ji wan kirine ku bi hev re tevî hilbijartinê bibin.

HAK-PAR û KADEP li bendê ne

Berdevkê KCD'ê Cemal Coşkun eşkere kir ku, Hevserokên KCD'ê çûne serdana Serokê HAK-PAR'ê Bayram Bozyel û Serokê KADEP'ê Şerefettîn Elçî; "Em li gel birêz Ahmet Turk û Aysel Tugluk çûn serdana hemû partî û rêxistinên Kurdan. Me got, em di hilbijartinê de ji hev dûr nekevin. Ew kesên bi we baş, bikin namzet, yan jî ew kesên ne di nava BDP'ê de ne û nêzîk we ne, hûn dikarin ji bo namzetkirinê pêşniyar bikin." Coşkun derbarê bersiva wan de dibêje: "Gotin dem bidin me, heta em li gel heval û rêveberên xwe guftûgo bikin. Lê heta niha ti bersivê nedane me."

Serokê HAK-PAR'ê Bayram Bozyel ew yek piştrast kir ku KCD'ê ew pêşniyar ji wan re kirîye. Di daxûyanîyek a ji bo Rûdawê de Bozyel got: "Em dixwazin wekî eniya Kurd bi hev re tevî hilbijartinê bibin. Ji ber ku eger em di hilbijartinê de wekî eniya Kurd tevî hilbijartinê bibin, wê dengê zêde-

tir bi dest bînin. Di heman demê de wê di nava siyaseta Tirkîyê de giraniya Kurdan zêdetir bibe û ji bo amadekirina makezagonek nû, rola me zêdetir bibe."

Bozyel derbarê astengiyên listeyek hevbeş a Kurdan de dibêje, astengiya herî mezin ew e ku BDP bi biçûkî temaşeyî hêzên siyasî yên Kurd ên din dike: "Eger ew biryarê bidin, rêxistin û partiyên Kurd ên din wekî hevpar an jî şîrkê xwe bibînin, ti pîrsîrêkek namin. Ya bimîne jî pîrsîrêkên teknîkî ne." Bozyel wiha pêde çû: "Ew xwe wekî tekane nûnerê tevgera Kurd bi nav dîkin. Ev jî di nava Kurdan de bê bawerî li berabêrî wan hevalan çê dike. Tevî ku guftûgo navbera me de hene, heta niha di wê derbarê de dilê me av ne vexwariye."

Lê bi bawerîya serokê KADEP'ê Şerefettîn Elçî, ji bo hilbijartina bê li pêşiya yekitiya Kurdan astengiyên ciddî nemane. "Li gor texmînên min ti astengî nemane, ji ber niha daxwazên Kurdan nêzî hev in. Niha top di saha BDP'ê de ye. Îro ew bi hêz e û pêwîst e ew biryarê bidin; lê pîrsîrêk ew e îro îradeya siyasî ne di destê BDP'ê de ye. Eger îrade di destê wan de be, mirov dikare hevpeymanîyê çê bike û peymanekê mor bike."

PKK: Werin em eniyek a Kurdan damezîrînin.

Eger ne rastûrast jî be, rexneyên Bozyel û Elçî pêşkêşî PKK'ê bûn û bi bawerîya wan biryara siyasî ya BDP û KCD'ê di destê PKK'ê de ye.

PKK, radigihîne ku ew bi hemû awayî piştgirîyê didin hevpeymanîya Kurdan a ji bo hilbijartinê, xeta wan a sor li ser ti alî û kesî nîne.

Berdevkê HPG'ê Dozdar Hemo dibêje, ji bo wê hevpeymanî ew qet nabin asteng; "Belkî wê bang bikin û bêjin; werin em eniyek a Kurdan damezîrînin. Xeta me ya sor li ser ti kesî nîne. Berevajî em ê bang bikin û bêjin; werin em eniyek a Kurdan damezîrînin."

Bayram Bozyel di hevpeymanîyê berê a li gel Rûdawê de gotibû, ew bi hêvî ne ku di hilbijartina hezîranê de 1 milyon deng bi dest bînin.

Ahmet Dere

Hilbijartin

Ji pêvajoya hilbijartinê gîştî yê li Tirkîyê re 3 meh mane. Weke her demên borî, vî carê jî rojê Tirkîyê kişiyayê ser hilbijartinan. Ji niha ve senaryoyên leystokên qirêj tene çêkirin. Çendî di vî warê de AKP û CHP di nava tekoşînekê dijwar de bin, partiyên din jî bîdeng nîn in. Di rojên pêş de wê ev qirecîre zêdetir gur bibe û deng vede.

Girîngiya hilbijartinê îsal ji bo Kurdan jî mezin e. Piştî 4 salên borî, ku di parlemena Tirkîyê de koma BDP'ê hebû, divê hêza Kurdan mezintir bibe. Ji bo ku pîrsîrêka Kurd zêdetir bikeve rojevê û di derbarê çareseriyê de nîqaşên dorfireh û bi encam pêk werin, divê hejmara parlamenterên koma BDP'ê ji 30'yî derbastir bibe.

Li gorî daxûyanîyên rayedarên BDP'ê, wê hejmara kursiyên wan di navbera 30 û 40'î de be. Ev daxwazekê baş e, lê belê ji bo wê pêwîst e xebatekê pir baş û bi aqil bê meşandin. Ji bo ku di parlamentoyê de derdorê 40 kursiyên bidest bikeve, divê di navbera partiyên kurd (BDP, HAK-PAR û KADEP) de hevkarîyekê xurt hebe. Lê mixabin, qasê ku tê dîtin, hevkarîyekê wisa tine û di nava BDP'ê de jî zelaliya ku tê xwastin tine.

Ez nîqaşên di derbarê amadekariyên van hilbijartinan de ji nêz ve dişopînim. Qasê ku ez dibînim û mixabin, weke hemû demên borî, vî carê jî hin kes dixwazin giraniya xwe û ya derdor û malbata xwe di listeya berendamên de bidin cih kirin. Beriya her tiştî, ev nêzîkatî dibe sedemê wendakirina pir dangan. Di demên borî de jî vî nêzîkatîyê zerarekê mezin daye hêza Kurdan, eger wiha dewam bike, wê di 12'ê Hezîranê de jî zerarê bide.

Piştî tekoşînekê bi zehmet û çetin, divê derdorên ku xwe weke siyasetsedar, rewşenbîr û rêberên Kurdan dibînin, ji parastina berjewendiyên malbatî û hevaltiya teng dûr bikevin. Piraniya malbatên Kurdên Bakur di vî tekoşîne de bedel dane. Û di nava van Kurdan de pir kesên ku bikaribin siyaseta û diplomasiyê bimeşînin hene. Lewre, pêwîstî heye ku ji van kesan, an jî şexsiyetan re rê were vekirin. Eger, weke hemû demên borî, vî carê jî di wêneyê siyasetsedarên Kurd de, yê ku bikevin parlamentoyê, guhertiyeke çê nebe, mixabin wê encama hilbijartinê îsal zêde bersivê nede daxwaza tekoşîna gelê me.

Pêşniyara min û hêviyên min ew in ku, di listeya berendamên BDP'ê de ji %80 kesên nû cih bigirin. Eger ne wisa be û carekê din heman parlamenter bikevin TBMM'yê, wê zehmet be ku pîrsên gelê me bersivê bibînin.

Hêmin Xoşnaw

Kongreya Civaka Demokratîk (KCD) hewl dide ku partî û rêxistinên Kurd ên li Tirkîyê nêzî hev dike da ku bi hev re beşdarî hilbijartinan bibin. Li gel hebûna çend astengiyên, partiyên Kurd dibêjin ku ew heta radexê zêde nêzî hev bûne. Berdevkê Hêzên Parastina Gel (HPG) jî dibêje, ew xeta sor li ser ti namzetekê danaynin.

Tevî ku ji bo gihîştina parlamentoyê pêwîst e her partiyek benda ji sedî 10 derbaz bike, lê di sala 1991'an de cara yekem partiyek Kurd (Partiya Keda Gel, HEP) bi hevpeymanîya li gel Partiya Sosyal Demokrat (SHP) a Tirkîyê kete parlamentoyê. Astengiyek yasayî ji bo Kurdan heye ku nûnerên xwe rêkin parlamentoya Tirkîyê. Di hilbijartina 2007'an de Partiya Civaka Demokratîk (DTP) li Tirkîyê û bakûrê Kurdistanê bi namzetên serbixwe 21 parlamenteran xiste nav parlamentoyê. Bi sîdewergirtina ji wê ezmûnê, Kurd hewl didin di hilbijartina parlamentoyê ya bê de (12'ê Hezîranê), bi awayek bihêztir biçin nava parlamentoyê. Ji bo vî yekê jî di bin serpereştîya Kongreya Civaka

Demokratîk (KCD) ku herdu parlamenterên Kurd ên ji parlamentoya Tirkîyê hatin avêtin, Ahmet Turk û Aysel Tugluk serokatiya wê dîkin de, Komîsyonek Bilind a Serpereştîkirina Hilbijartinê hatiye damezîrandin. Berdevkê KCD'ê Cemal Coşgun got: "Karê wê komîsyonê destnîşankirina 50 namzetan e, bi pejirandina hevwehatiyên Kurd, li seranserê Tirkîyê û Kurdistanê."

BDP wê çawa namzetan diyar bike?

Ji bilî wê komîsyona ku ji 5 kesên pêk tê, komîsyona bajarî jî hatiye damezîrandin û kesên dixwazin bibin namzet, serdana wê komîsyonê dîkin. Berdevkê KCD'ê di dirêjiya axaftinê xwe de bo Rûdawê eşkere kir ku, "Heta niha zêdetirî 1000 kesên serdana komîsyona bajarî kirine." Wê ew komîsyon jî çend kesên balkêş diyar bike û dosyeya wan rêke komîsyona bilind. Wê ew komîsyon jî di nava hemûyan de 50 namzetên herî bi hêz destnîşan bike. Herwiha divê ji sedî 40'ê namzetan jî jin bin. Eger li ser namzetkirina kesek diyar kirî raya gîştî razî nebûn? Coş-

REKLAMA WE
dikare li vir be!

Rojnameya Rûdawê bi erzanî reklam û peyamên we digihîne bi hezaran sermayedar û xwendevanên Kurd

Serî li me bidin:

Buro: +49 (0) 221-26 00 4002

Mobil: 0152-54 86 5621

e-mail: rudawname@googlemail.com

Hîm Mele Ehmed

Tûnis, Mîsr, Lîbya û niha Sûriyê.” Rikebîrên Ereben Sûriyê di salvegera 7’an a serhildana Qamişlo de bi hêviyeke mezin dixwestin vê nûçeyê di ekranên televizyonan de bibînin. Lê bûyerên 15’ê Adarê ku li Şamê û çend bajarên din rûdan, hêviyek mezin kirin dilê tevayiya gelên Sûriyeyê, gava bi sedan xort xwepêşandanên ji bo azadiyê li dar xistin.

Rewşenbîr û opozisyon ku di pey serhildana 12’ê Adara 2004’an de helwesteke nebaş ji Kurdên binxetê girtibûn, daxwaza dubarekirina vê serhildanê ji aliyê Kurdan dikirin. Lê Kurd di tirsek mezin de bûn, tirs ku dîsa ew hevvelatîyên wan ên Ereban di bin êrîşên leşkerî yê Ar-têşa Sûriyê û yê peyayên wê ji eşîrên Ereben koçer de, bi tenê bihêlin. Lewra serkirdeyên tevgera kurdî û piraniya rewşenbîran jî nedixwestin û naxwazin xortên Kurd di şoreşekê de bikin rêza yekê. Li gel wê jî bi tevayî Kurd û Ereban bi wê nerînê re ne, ku eger ne vê deqîqê be, divê di nêzîk de gelê Sûriyê raperîna li dijî 40 sal koledariya destpê bike.

Heft hezar kes civiyan lê tevgerê ew belav kirin

Herdu çarçovên serekî yê Tevgera Kurd, Encûmena Siyasî û Hevbendî, ji bo bîranîna du şêweyên cuda ragehandibûn. Di 5’ê Adarê de Encûmena Siyasî daxwaz ji gelê Kurd kir ku di şeva 12’ê Adarê de mûman vêxin û si-behê di demjimêr 11’ê de li ser kolanên mezin 5 xulekan bêdeng rawestin. Herwiha encûmenê ji bo canê şehîdan daxwaza lidarxistina bîranînekê kir ku li goristana Qidûrbegê li Qamişlo bi rê ve biçê.

Piştî çend rojan ji vê daxuyanîyê Hevbendiya Demokrata Kurd jî ragehandinek belav kir ku tê de çalakîyên bîranîna serhildanê eşkere kir. Hevbendiyê daxwaza vexistina mûman û rawestana bê deng kir, lê nexwest ti şahiyên komelî li ser kolanên an li goristanê li dar bixe.

Êvara 12’ê Adarê weke hersal bi vexistina mûman li ser pencere, balkon û banê xaniyan hate geş kirin. Roja din li ser bangewaziya her du çarçoveyên tevegra kurdî û ya Partiya Yekîtiya Dêmoqrata jî (PYD), bi dehhezaran kes pênc xulekên bêdeng li ser canê şehîdan rawestîyan.

Piştî nîvro li dor demjimêr 15:00 bi hezaran kes li pey daxwaza partiyan Encûmena Siyasî û PYD li ser gorên şehîdan li Qamişlo kom bûn. Wêne û videoyan, ku di dema bîranîna de hatine girtin, hejmarek mezin ji mirovan didine xuyakirin û amadebûnek kêma hêzên ewlekariya Sûriyê. Çalakîya bîranîna bi rengekî neli-bîr piştî 25 xulekan bi dawî bû. Gelek kes, nameze yê ji deverên dûr hatibûn hêrs bûn. Lê berpirsên Partiyên Kurd ji wan xwestin ku belav bibin.

Kurdistana Rojava û Sûriye dikele

Opozisyonê Ereban hêviyek mezin danîbû ser destpêkirina raperîna li Qamişlo.

Tevgera Kurd naxwaze ku serhildana Sûriyê ji Qamişlo destpê bike, li berevajî hêviyên hêzên opozisyonê.

Gelo xwepêşandanên 15’ê Adarê yê Şamê destpêka serhildana Sûriyê ye?

Li Şamê, li Tarika Harîqa roja 15’ê Adarê girseya gel meşîya

“Diviya bû em tev bê westan û çetir bixebitiyana”

Çalakvanê Kurd Lewend Elî Hisên ku di kombûna Qamişlo de amade bû, ji Rûdawê re raghand, “Ev karê sist ku Encûmena siyasî û Hevbendiyê û PYD’ê kir, li nik rojnamevan, zêrevan û lêkolîvanên siyasî cihê pirsê ye. Pirsê bîranîna li ser goristanê, bêbawerîya berpirsên partiyên bîranîna encama wê bîranîna bîst deqîqê bû, eger bi destê ciwanên

Kurd bûna, wê ew şehîd bi rêzgirtin bihatana bibîranîn.”

Siyasetmedar û nivîskarê Kurd Cankurd di vê derbarê de karên girîngtir ji çûyîna ser goran bibîrtine û dibêje: “Ez dibînim ku histobariya partiyên ji çûyîna ser goran her salê carekê pir mestir û girîngtir e. Mirov dikare bi wan şehîdan astengîyeke mezin ji deselatê re li derveyî welêt pêda bikiira. Bi çûyîna ser gorên şehîdan wefadarî bo wan teva nabe, diviya bû em tev bê westan û çetir

bixebitiyana ji bo standina mafê xwe ji dewletê.”

Tevgerê rê neda 12’ê Adarê bibe destpêka serhildanê

Ji aliyekî din ve opozisyon û rewşenbîrên Ereban û Kurd bi hêviyeke mezin li bîranîna îsal a 12’ê Adarê temase dikirin. Piştî ku daxwazên opozisyonê Ereban ji bo destpêkirina serhildana gel di 5’ê Şibatê de li dijî rêjîma Sûriyê cihê

xwe li ser kolanên welêt nedîtibû, hêdî bi rengekî xuyakirî bang di Facebookê de û di malperên Sûriyê de ji gelê Kurd re dihatin ji bo di 12’ê Adarê de serî hildin. Lê li gor dihatê texmînkirin tevgerê rê neda ku 12’ê Adarê bibe bahane ya destpêkirina serhildaneke nû li dijî rêjîmê.

Bayê serhildanê li Sûriyê jî digere

Piştî sê meh ji xweşewitandina Albûezîz li Tûnisê bablîsoka serhildanên welatên Ereban bi xurtî li hundurê Sûriyê jî şopa xwe dihêle. Nûçeyên rojane ji hundurê Sûriyê tînin ku awayên cuda yê hêrsbûna hevvelatîyên vî welatî li dijî rêjîmê didin xuyakirin, wek sloganên li ser dîwaran, kombûnên şermok li hin bajaran, an çalakîyên takekesan ji bo destpêkirina serhildanê. Çalakîya herî xurt li girtîgheha Adra li Şamê li dar ket, gava hejmarek mezin ji girtîyên siyasî di 8’ê Adarê de ketin gireva birçîbûniyê.

Bayê serhildanê li Sûriyê eger hîn bi tirs be jî, lê bûyerên ku roja 15’ê Adarê çêbûn, ji bo wêneya siyasî li Sûriyê guherînek mezin bûn, gava li Şamê, Dêrazorê, Deraayê û Helebê bi sedan xwepêşander bi rêve çûn û duruşmên ji bo azadiya Sûriyê qîr kirin. Çalakvane bi navê Suhêr Alatasî di hevpeyvînekê ji BBC re got ku kolanê gawe berî rikebîran avêt, yê ku biryar dabûn roja pêncşemê herin ber deriyê Wezareta Hundur. Alatasî wiha axivî: “Ew xwepêşandan tenê çirûskek in û xwepêşander niha taktîkek nû destpê kirine ku li ser çalakîyên ji nişka ve ava dibe, bêtir ku ew dema destpêkirina xwepêşandanên nû ragihînin.”

Newroza Qamişlo û pirsgerêka ala Kurd û Sûriyê

Çalakîyên Kurdan û bayê serhildanên welatên Ereban dîsa pirsgerêke ne li bîr anî holê, pirsgerêka ala Kurd. Ji 12’ê Adara 2004’an ve di her çalakîyê û bûyereke de xort ala Kurd bilind dikin. Ev jî bûye bahaneyek li cem rêjîmê ji bo bête Kurd daxwaza parçebûnê dikin û ne niştîmanperwer in. Li pey gotinên wisa daxwazên rakirina milyon alên Sûriyê di Newrozê de hatin bilind kirin û di Facebookê de grûpek bi vê daxwazê hate çêkirin ku navê xwe kir “Bihêlin em Newrozê bikin festîvalek niştîmanperwer, em milyon alên Sûriyê hildin.” Zêdeyî 2000 kes bûn endamê vê grûpê, lê bersiv zû hat ji kesên li dijî vê daxwazê. Grûpek nû çêkirin û navê wê kirin “Bihêlin em 4 milyon alên Kurd hildin, ne ti alên din” endamên vê grûpê ta dema çêkirina vê nûçeyê zêdeyî 3000 kes bûn. Pirsgerêka alê ku tenê di Facebookê de cihêkî fereh girtibû, 14’ê mehê kete radeyek nû, gava Hevbendiya Dêmoqrata Kurd li Sûriyê ragehandinek belav kir ku tê de li dijî “Rakirina wêne û alên ne niştîmanperwer radiweste.”

Turkmen ji hebûna pêşmergeyan ne aciz in

► Nûnerê serokê Herêma Kurdistanê li Kerkûkê: Helwesta Turkmenan a di derbarê pêşmergeyan de ji ya Ereban nermtir e

► Kurdekî Kerkûkî: Ji dema ku pêşmerge hatine Kerkûkê kevne Baasî û Ereben tund bêdeng bûne û wek berê zirtan li me nakin.

Hêmin Baban Rehîm

Nûnerê serokê Herêma Kurdistanê yê li Kerkûkê Ebdulletîf Gulî, ji Rûdawê re ragihand ku Turkmenên Kerkûkê daxwaz kirine hebûna wan di nav hêzên pêşmergeyan de hebe û baregeha Bereya Turkmenî li Hewlêrê bê vekirin: "Min jî ev daxwaza wan gihand serokê Herêma Kurdistanê."

Lê Cîgirê Waliyê Kerkûkê ji pêkhateya Erebi Rakan Seîd Cîbûrî nîgeraniya xwe ji hatina pêşmergeyan pêşan da û got: "Karekî xerab e û di navbera pêkhateyên Kerkûkê de hestiyariyê çêdike. Ev hêz ne serbixwe ne, bi YNK û PDK'ê ve girêdayî ne û nehevsengiya Kerkûkê diafrîne."

Cîbûrî, di derbarê behaneyên Kurdan a ji bo anîna hêzên pêşmergeyan de jî dibêje: "Ev ji bo desttêwerdana di karûbarên bajêr de hincet in. Ji ber wek yasa û destûra Iraqê maf nadinku vê hêza biyanî bê Kerkûkê, ji bilî vê yekê jî Erebi û Turkmenên Kerkûkê ne çekên wan ên giran hene û ne mîlîs û hêzên wan ên çekdarî hene. Êdî çawa êrîş dikin ser Kurdan û wan ji Kerkûkê derdixin."

Heta madeya 140 bê yekalîkirin pêdiviya me bi pêşmergeyan heye

Lê Cîgirê Serokê Civata Parêzgeha Kerkûkê Rêbiwar Talabanî dibêje: "Rasterast û ne rasterast nûçe digihîjin me ku civata siyasî ya Erebi bi mebesta têkdana îdareya Kerkûkê dest ji plan û bernamêyên xwe bernedan." Loma endamê Yekgirtûya Îslamî ya Kurdistanê, Rêbiwar Talabanî mabûna pêşmergeyan li Kerkûkê pêwîst dibîne û dibêje: "Heta ku meseleya madeya 140'ê tê yekalîkirin, pêdiviya me bi mabûna wan heye. Pêşmerge li derveyî Kerkûkê ne û bi rêkeftin hatine, em naxwazin di vê demê de vegerin."

YNK û PDK dixwazin bala xelkê bikişînin

Berdevkê Fraksyona Hevpeymaniya Kurdistanê li parlamentoya Iraqê Mueyed Teyib, ji bo Rûdawê amaje da ku hebûna pêşmergeyan li navçeyên cihê ne nakokî ye: "Yasayî û destûrî ye û heta niha ne hikûmeta Iraqê û ne Amerîkî jî têbîniyên wan li ser vêya nebûn."

Endamê parlamentoya Iraqê ji pişka Bereya Turkmenî di Listeya Iraqîye de ku Eyad Elawî serokayetiya wê dike, Erşed Salihî derbarê hebûna pêşmergeyan li Kerkûkê, dibêje ku: "Ti rewatiyek wê ya yasayî tune. Şandina hêzên pêşmergeyan ji bo nuxumandin û rakirina çavê kamerayê ye. Ji ber li wir xelk ne razî ye, YNK û PDK dixwazin bala xelkê bikişînin ku qaşo li derveyî Herêma Kurdistanê gef li ser wan hene, ev jî corek ji xapandina xelkê ye."

Helwesta Turkmenan nerm e

Pêşmerge di 24'ê Sibatê de çûbûn Kerkûkê

Nûnerê Serokê Herêma Kurdistanê li Kerkûkê Ebdulletîf Gulî ku ev demeke serdana Erebi û Turkmenên bajêr dike û ligel wan diçive, êşkere kir ku: "Helwesta Turkmenan derbarê pêşmergeyan li Kerkûkê ji helwesta Ereban cuda ye, helwesta Turkmenan nermtir e. Tenê 2 têbîniyên Turk-

menan hene û gilî dikin ku ji ber çî di nav hêzên pêşmergeyan de Turkmen nînin, nayên qebûlîkirin û dibêjin eger Turkmen di nav pêşmergeyan de hebûna, asayî bûbên Kerkûkê. Herwiha Turkmen dibêjin ku dixwazin ji bo vegerandina baweriyê, li Hewlêrê baregeha Bereya Turkmenî bê

vekirin. Min ev herdu daxwazên wan gihand serokê Herêma Kurdistanê. Turkmenan gotine em dixwazin nûnerê me li parlamentoya Kurdistanê û hikûmeta herêmê jî hebe, loma em dixwazin vegerin Hewlêrê."

Goran: Divê me ron bikin

Derheqê helwesta Ereban de jî, Gulî dibêje Erebi ne xwedî yek helwestê ne. Wek mînak: "Civata kombûna ti têbîniyek li ser hebûna pêşmergeyan heyta niha ti têbîniyek pêşan nedaye."

Lê Cîgirê Waliyê Kerkûkê Rakan Cîbûrî, êşkere kir ku li ser hatina pêşmergeyan têkilî ligel serokayetiya civata wezîrên Iraqê kiriye, lê: "Piştî çend caran daxwazkirina vekîşîna hêzên pêşmerge ji serokayetiya wezîrên Iraqê, ti bersivê nedane, di bin zexta YNK û PDK'ê de ne."

Parlamentê Goran li parlamentoya Iraqê Letîf Şêx Mistefa di şandina pêşmergeyan de rexneyan li YNK û PDK'ê digire: "Ti pîrsek bi wan re nekirine", loma helwesta tevgera xwe ron nekirin ka gelo piştgiriya çûna pêşmergeyan ji bo Kerkûkê û navçeyên cihê nakokiyê dikin an na: "Eger rast e xeter li ser Kurdan li Kerkûkê heye, divê ji me û xelkê re ron bikin çî ye û çawa ye û li ku ye. Eger wisa be û em bizanin gef li ser madeya 140'ê û gelê Kurd heye, emê piştgiriya bikin, lê em tiştêkî li ser van gefan nizanin."

Ereben tund bêdeng bûne

Dilêr Husên ku welatiyekî Kurd ê daniştvanê Kerkûkê ye, dibêje: "Gelek kesên weke guran li Kerkûkê peyde bûne û li derfetekê digerin êrîş me bikin. Ji dema ku pêşmerge hatine Kerkûkê kevne Baasî û Ereben tund bêdeng bûne û wek berê zirtan li me nakin. Daxawaz ji serokayetiya Kurdan dikim pêşmergeyan ji Kerkûkê dernexin."

Rojîn û stêrkên Munchen

Xwandingeha Modela Nû ya Munchen Ji bona pêgehândina kesatiya zarokan. Fêrbûna zimanê Kurdî bi metodên hunerî û pedagojî

Senaryo Derhênan: Hawirê Zengene
Kamera û Deng: Thomas Villki
Montaj: Gêbihar Dizêlkî
Kamêra Duwemîn: Kawan Şerîf
BERpîrsê Rêxistinê: Faxir Sindî

Senaryo Derhênan: Hawirê Zengene
Kamera û Deng: Thomas Villki
Montaj: Gêbihar Dizêlkî
Kamêra Duwemîn: Kawan Şerîf
BERpîrsê Rêxistinê: Faxir Sindî

KKV
Rûdaw

Malbata Kurd a Dersimî çawa kirin Tirk?

► Derhêner û lîstikvan Kurd in, lê pesnê Tirkan tê dan...

► Kurd dîsa ji aliyê Kurdan ve tîn înkarkirin. Êşa herî giran jî ev e...

Ali Guler

Almanya welatek koçberiyê ye. Li Almanya behsa 8 mîlyon biyaniyan tê kirin. Îsal jî wek 50 saliya hatina karkerên Tirk û Kurd tê pîrozkirin. Derbarê mijarê de bi navê 'Almanya-Willkommen In Deutschland' (Hûn Bi xêr Hatina Almanya) ji van bi dehan berhemana yek e û yê dawî ye. Ev fîlm cara yekemîn di 61. Mîhrîcana Fîlm a Berlînê de hat nîşandana. Fîlm niha jî li seranserê welêt, di vîzyonê de ye. Derhênerê fîlm jî keçek Dersimî ye. Keça bi navê Nesrîn Şamderelî senoryoya fîlm bi xwişka xwe re nivîsandiye. Fîlm, behsa çîroka malbeteke Dersimî û hatina wan a Almanya dike. Fîlm li Dersim, Stenbol û Munîhê hatiye nîşandin.

Tirk û Kurd ev 50 sal in li Almanya dijîn. Heta niha ji aliyê zarokên koçberan ve gelek berhemên kulturî hatine afirandin. Di warê sînemayê de bi

dehan fîlm, hatin nîşandin. Fîlmê bi navê "Almanya-Willkommen In Deutschland" (Hûn Bi xêr Hatina Almanya) ji van bi dehan berhemana yek e û yê dawî ye. Ev fîlm cara yekemîn di 61. Mîhrîcana Fîlm a Berlînê de hat nîşandana. Fîlm niha jî li seranserê welêt, di vîzyonê de ye. Derhênerê fîlm jî keçek Dersimî ye. Keça bi navê Nesrîn Şamderelî senoryoya fîlm bi xwişka xwe re nivîsandiye. Fîlm, behsa çîroka malbeteke Dersimî û hatina wan a Almanya dike. Fîlm li Dersim, Stenbol û Munîhê hatiye nîşandin.

Kurd tune hesabandin

Gotinek pêşyan heye dibêjin "Kurmê darê ne ji darê be, zewala darê nîne." Ez bawerim ji bo mijar û derhênerê wî fîlmî ev gotin di cîh de ye. Ji ber ku fîlm, behsa çîroka malbeteke Dersimî dike. Hatina wan a Almanya û jiyan û tîkiliya bi Almanan re. Lê malbat wek malbeteke Tirk tê nîşandana. Bi jiyana wan, çand û tîkiliyên wan. Fîlm ji aliyê Tirkan ve bi çêşek mezin hat ecibandin. Her çiqas çîrok dramatîk be jî,

fîlm bi motîvên komedî hatiye xemiladin. Xemgînî, ken û komedî di nav hev de ye. Bê guman fîlm di warê teknîkî de jî gelek bi pîrs-girêk e. Di fîlm de piranî li ser întegrasyonê tê sekinandin. Dî vî warî de çiqas Tirk sûctar tînin, Alman jî wisa tînin. Herdu gel jî di mijara sûcdariyê de wekhev hatine nîşandin. Ev jî wek polîtîkayên dewleta Tirk tê xuyakirin. Karkerê bi navê Huseyin Yilmaz her çiqas Kurd be û jî Dersimî hatibe jî, di her fîrsatê de ew

wek Tirk tê xuyakirin. Ti carî behsa Kurdan nayê kirin. Ji xwe Dersim jî wek "Tunceli" tê binavkirin. Kurê Huseyin Yilmaz, bi keçek Alman re zewiciye û dibêjin "Em Alman in". Huseyin Yilmaz ê jî Dersimî hatiye jî ji nebiyên xwe re di her fîrsatê de behsa qehremaniya Tirkan dike û dîroka Tirkbûnê jê re dibêje û ev tişt di fîlm de gelek caran bi awayek faşîzanî hatiye nîşandin. Di fîlm de tenê Kurd hedef nehatine girtin. Alman jî bi xetek zirav ha-

tine rexnekirin û sûcdarkirin. Lê dîsa jî fîlm çawa li Dersimê dest pê dike li wir jî bi dawî dibe. Ji ber ku bav Huseyin Yilmaz jiyana xwe ji dest dide. Wî dibin cîhê axa bav û kalên wî... Dîsa jî wek Tirkekî wî di gorê de vedişêrin. Duayên xwe jî bi Tirkî dikin. Gelo ev herdu keç bi zanistî ev tişt kirine yan jî bê zanebûn? Em vî tiştî nizanin, lê ya em dizanin ew e ku Kurd dîsa ji aliyê Kurdan ve tune tîn hesabandin. Êşa herî giran jî ev e...

Îhsan Kurt li Swîsreyê kete nav parlamentoya Prilly Koçber ji fîgurantiyê derbasî aktoriyê dibin

Arjin Yaman - Lozan

Li Swîsrê di 13'ê Adarê de li Lkantona Vaud hilbijartinên heremî hatin lidarxistin. Ji nava 26 kantonên Swîsreyê tenê li 8 kantona koçberên biyanî dikarin bijêrin û bîne hilbijartin. Li kantona Vaud koçberan di sala 2005'an de bi referandumê mafê bijartin û hilbijartinê standibûn. Kurdistanîyê bi navê Îhsan Kurt ku di nava gelek sazî û rêxistinên ciwakî de li ser pîrs-girêk û entegrasiyona koçberan xebat meşandine ji partiya sosyalîst bû namzet. Kurt di nava 74 endamên ku ji bo parlamentoyê hatin hilbijartin de serkeftineke balkêş bides xist. Kurt ragihand, ji bo za-

rokên Kurd bikaribin bi zimanê xwe yê zikmakî perwerde bibînin û li hemû welatên europa ku Kurd lê dijîn bi nasnameya xwe ya netewî bînin nasînin, wê hewldanan bike.

Ev encam ji bo we tê çî wateyê?

Ji bo min serkeftinek bû. Di nava 74 kesên ku ji bo parlamentoyê hatin hilbijartin de min di rêza 20. de cihê xwe girt. Ji nava 23 endamên partiya min de jî ez ketim rêza 10. Ev jî elbet berpirsariyê mezin dide min.

Ji bo koçberên li Swîsrê dijîn wateya wê hilbijartinê çi ye?

Ev hilbijartin bi rastî jî, ji bo koçberan gelek girîng bû. Koçberên li vir tenê ji bo parlamentoyê heremî dikarin mafê xwe yê hilbijartinê bikar bînin. Ev tê çî wateyê? Koçberên li Swîsrê êdî di siyasatê de ji fîgurantiyê derbasî aktoriyê dibin. Ez wisa dinirxînim. Ji ber ku li vir derbasbûna hemwelatiya Swîsrê pir zehmet e. Ji bo hemwelatiya Swîsrê divê tu 12 salan livir bijî, 3 salan jî prosedur didome û dibe 15 sal. Di teva-

hiya Ewrûpayê de ev standart 7 sal in. Ji bo bi dest xistina mafê siyasatê divê tu 15 salan bisekinî. Li vir tenê mafê bikaranîna dengê heye û divê koçber vî mafê xwe baş bikaribin. Ger em wusa bikin li vir hêza me wê xurtir bibe. Em ê bikaribin him ji bo çareserkirina pîrs-girêkên welatê xwe bibin hêz, him jî em ê bikaribin daxuyaniyên xwe xurtir bidin hikûmet û gelê Swîsrê.

Ji bo Kurdên li Swîsrê dijîn ev hilbijartin tê çî wateyê?

Kurdên li Swîsrê dijîn weke hemû Kurdên li Ewrûpa di nîfûsê de weke Tirk, Ereban jî Faris tînin binavkirin. Weke netewên nasandî. Bi van hilbijartinan Kurd derfetekê dibînin ku aktîf beşdarî siyasatê bibin. Bi endamên xwe yên ku him pîrs-girêk, çand û dîroka welatê xwe dizane him jî çand, ziman û jiyana Swîsrê dizanin dikarin hêza xwe ya dîasporayê xurt bidin nîşandin. Kurdên dîasporayê pêwîste di siyaseta Ewrûpayê de êdî aktîf cihê xwe bigrin û li ser hukûmetên welatên ku jê hatine bandorê

bikin da ku pîrs-girêka Kurdan bê çareserkirin.

Di hilbijartinên 2008'an de we cihê xwe di meclîsa bajêr de girt û cara yekem hûn beşdarî hilbijartinên heremî bûn û serketin. Hûn ê xizmeteke çawa bikin?

Di nava seksiyona Partiya Sosyalîst de tevî heval û alîkarên xwe em ê hewl bidim ku hejmara kresan (Bexçeyê zarokan) zêde bikin, zarokên koçber bikaribin bi zimanê xwe yê zikmakî di dibistanan de bixwînin. Koçberên ku weke nivîşê despêkê hatin Swîsrê dîplome û perwerdeyê wan ê pişesazî nayên nasandin û qebûl kirin. Em dixwazin ev pîrs-girêk bê çareserkirin. Herwiha kesên qezence wan kême û nikarin ji xwe re xaniyan peyda bikin, ji bo ev bikaribin xaniyên erzan peyda bikin em ê xaniyên erzan lê bi qalîte bidin çêkirin.

Hûn ê xebatên xwe çawa bido-minin?

Di siyaseta Swîsrê de ketina parlamentoya heremî merhaleya despêkê ye. Lê ji bo mirov karibe

di siyaseta giştî de cih bigire, divê mirov wê merhelê serkeftî derbaz bike. Ez biserketim. Di dema pêş de hilbijartinê hemû kantonan hene. Ji bo pêkanîna projeyên me ger partiya min û dengdêr bixwazin ezê karibim hîn pêş de herim.

Biyografi

Di sala 1970'an de li Amedê ji dayik bûye. Li Tirkîyê 5 salan rojnâmegeerî kiriye. Ji sala 1996'an ve li Swîsrê dijî. Li Zanîngehê Lozan û Neuchatel li ser zanistên Sosyolojî û komunikasyonê Lîsans û master çêkiriye. Di gelek saziyan de li ser koçber û pîrs-girêkîyê kar kiriye. Ji sala 2007'an û vir de di Wezareta Çandî ya Swîsrî de weke pisporê parastina mafê zarok û ciwana dixebite. Li Swîsrê ev 6 sal in bi siyasatê ve mijûl e. Di hilbijartinên 2008'an de kete nav meclîsa bajêr. Herwiha serokê Komeleya Mîrata Çanda Kurdî ya Îsmet Şerîf Wanli ye.

Barzan Mihemed
Ebdûllah Nihêlî
Hewlêr - Dihok

Şagirt û hezkirên Mihemed Şêxo hatin cem hev

**Mihemed Şêxo xwediye 114 stranan e. Li gor rêz-
kirinek ku helbestvan Edîb Çelkî kirî, ji wan stra-
nan 63 nîştîmanî û şoreşgerî ne.**

Rojên 9 û 10'ê Adarê li salona Pêşew a Hewlêrê festîvala bîranîna hunermendê mezin Mihemed Şêxo hat lidarxistin. Hinek hunermendên Dihokê jiber ku festîval ne li Duhokê hatiye lidarxistin nerazîbûna nîsan dan û gotin, "Piraniya kesên ji Mihemed Şêxo hez dikin, ji Behdînan in." Komîteya Birêvebirina Festîvala Mihemed Şêxo pêşniyar dike ku jiyannameya Şêxo bê nîvîsandin û li Hewlêrê peykerek wî bê avakirin.

Ji hundir û derveyê Kurdistanê gelek mêvan ji bo festîvalê hatibûn vexwendin û festîval li ser xerca sermayedarê Kurd Hesên Şengalî hat birêvebirin. Ev cara yekem bû ku sermayedarek Kurd karek bi vî awayî dike. Hejmarek hunermendên navdar beşdarî festîvalê bûbûn, yek ji wan hunermend Birader bû ku ji Hollenda hatibû. Birader ragihand ku wî Hesên Şengalî nedîtiye û tenê ji bo vexwendina vê festîvalê carekê axivîne û got, "Lê karê ku wî ji bo vî hunermendî kiriye, şoreşek bû. Ji ber yekemîn sermayedarê Kurd e ku karek bi vî awayî dike."

Gazindên Dihokê hene

Hinek hunermendên Dihokê nerazîbûna xwe ji ber cihê lidarxistina festîvalê nîsan dan û gotin, "Divê ev festîval li Dihokê bihata sazîkirin." Herwiha Rêveberê Hunera Mûzîkê ya li Dihokê hunermend Emîr Sedîq, bê xeberiya xwe ji sazdana wê festîvalê re nîsan da û got: "Eger ew festîval li Dihokê hatibûya sazîkirin, wê gel û hezkiriyên Mihemed Şêxo zêdetir beşdar bibûna, ji ber piraniya kesên ji Mihemed Şêxo hez dikin, ji Behdînan in." Berpirsê Baskê Dihokê yê Sendîkaya Hunermendên Kurdistanê Ziyad Abid jî li gel vê nerînê bû.

Tevî ku koma mûzîkê ya Dihokê ji bo festîvalê hatibû vexwendin, lê wekî serokê wê Cemal Mihemed Edîb dibêje, ji ber sedemên aborî nekaribûn beşdar bibin.

Tembûra yekê di bin melayê Gund de şikest

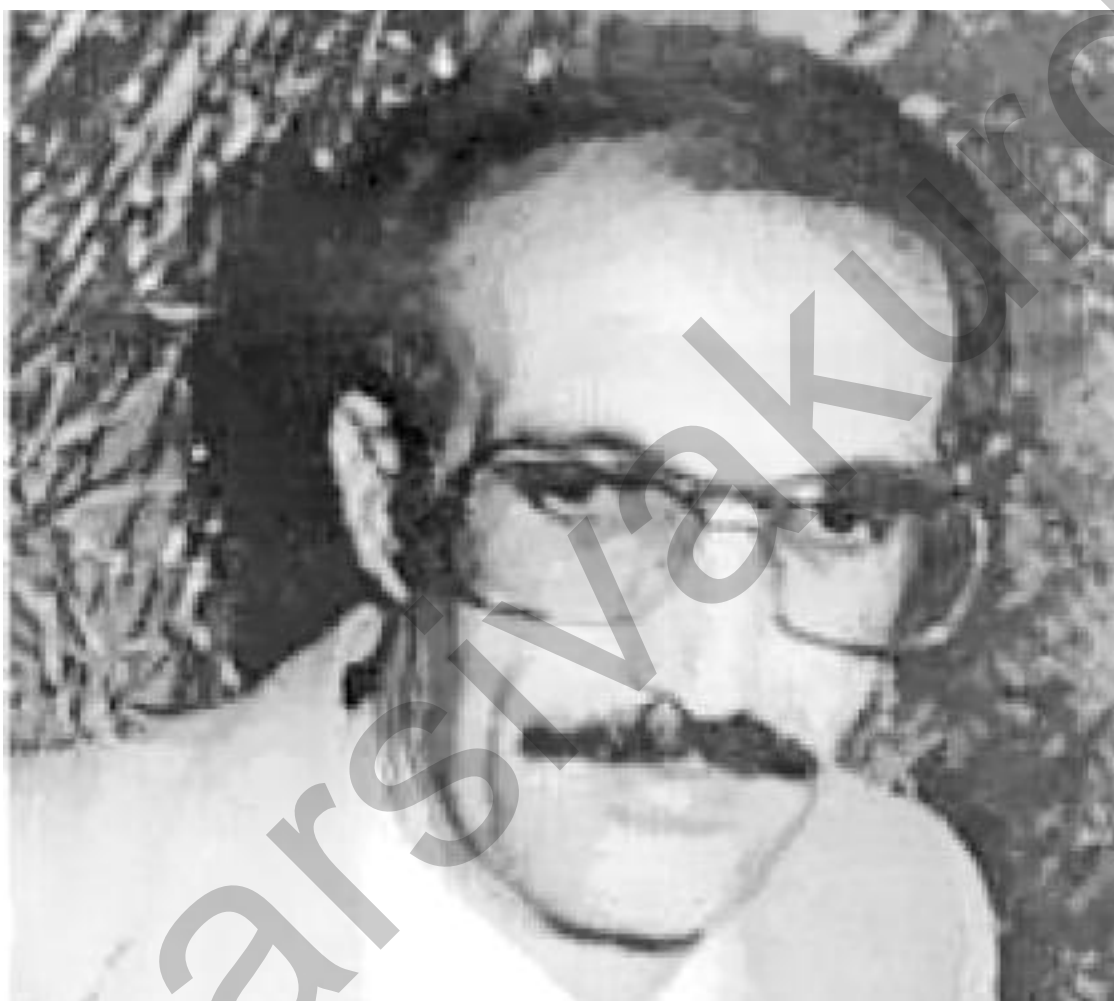
Dema ku Mihemed Şêxo li Qamişlo dixwend, di heman demê de xwe fêrî tembûrê dikir. Li wê derê hunermendê Ermen Aram Tîgrî nas kir û gelek bandor li ser wî kir. Ji ber hejariyê Şêxo ne dikaribû tembûrekê bikire, lewma gelek caran dema tevî boneyan dibû, tembûrek ji biraderên xwe werdigirt.

Mamê Mihemed Şêxo, Hûsên Şêxo dartaş bû û ji mûzîkê hez dikir. Rojekê Mihemed Şêxo vedigere gundê xwe û dibîne

mamê wî tembûrekê çêdike. Ji biraziyê xwe re dibêje, "Eger tu karibî bi vê tembûrê du stranan bêtî, ez ê wê ji te re diyarî bikim." Mihemed Şêxoyê biçûk bi wê tembûrê çend stranan ji mamê xwe re dibêje û wê tembûrê jê digre. Lê dilxweşbûna bi wê tembûrê dom nekir, gava ew rojekê bi jenîna wê ve mijûl bû, melayê gund hat serdana wan, wî jî ji şerm û rêzgirtinê tembûra xwe veşart. Lê li ser şansê Mihemed, mela li cihê ku wî tembûra veşartibû rûdine, mela piştî xwe dide tembûrê û tembûrê dişkê.

Li çiya çeka Mihemed tembûra wî bû

Mihemed Şêxo di sala 1974'an de çûye nav rêzên şoreşa Kurdistanê. Birayê Mihemed Şêxo, Beha dibêje: "Li çiya jî çeka Mihemed tembûra wî bû." Wekî pêşmerge vedigerin, Mihemed Şêxo di bin bom-

bebarana top û balefirên dijmin, mirovek pir jîr û hişyar bû.

Mihemed Şêxo sala 1983'an vedigere Qamişlo û ji aliyê gelê bajêr ve bi awayek berfireh tê pêşwazîkirin. Lê ji wê demê ve bi berdewam di bin çavdêrî û zordariya dezgehên ewlehiyê yên Sûrîyê de bû.

Mihemed Şêxo di sala 1987'an de li Qamişlo bi navê Felek tomargehek ji bo jiyana û belavkirina strananê Kurdî vekir. Lê piştî du mehan, rejîma Sûrîye dest danî ser tomargeha wî, Mihemed Şêxo û birayê wî Beha demekê xistin girtîgehê. Herwiha tomargeha wan jî ji bo 5 salan dan girtin.

Stranên windayî hene

5 bira û 6 xwişkên Mihemed Şêxo hebûn û bi xwe jî birayê mezin bû. Herwiha ji Nesrîn Hesên 3 zarokên wî hene; Ber-

hîm, Bîrûsk û Felek. Ji bilî birayê wî Beha, niha kurê wî Brahîm jî beşê mûzîkê dixwîne û Bîrûsk jî stranan dibêje.

Stranên Mihemed Şêxo ne tenê ji bo guhdaran cihê baldayînê bû, herwiha ji bo stranbêjên ciwan jî hê jî dibistanek girîng e. Gelek stranbêjên ciwan stranan Mihemed Şêxo dibêjin.

Mihemed Şêxo xwediye 14 albûmên tomarkirî ye. Tevî ku baskê Dihokê yê Enstîtûya Kelûpora Kurdî ya ku hunermend Mezher Xalîqî bi rêve dibe, hemû berhemên Mihemed Şêxo belav kirine; lê malbata wî dibêje ew hewl didin ku hemû berhemên wî kom bikin. Beha Şêxo dibêje: "Niha jî hinek stranan wî hene û em li wan digerin."

Jiyanname û peykerî wî

Serokê Komîteya Birêvebirina Festîvala Mihemed Şêxo, Nûrî Bîrîmo dibêje: "Pêşniyarek a me ji bo Wezareta Rewşenbîrî û Lawan heye ku, jiyannameya Mihemed Şêxo çap bikin û hemû stranan wî kom bikin."

Herwiha komîteya serpereştîya festîvalê pêşniyar kiriye ku, li Hewlêrê ji bo Mihemed Şêxo peykerek bê avakirin. Beha Şêxo dibêje: "Ev ji bo me serbilindî ye."

Piştî 22 sal ji koçkirina Mihemed Şêxo, ev festîvala yekemîn e ku ji bo wî tê li dar xistin. Her ji ber wê festîvalê jî, kes û karên wî serdana başûrê Kurdistanê kirin. Beha Şêxo dibêje: "Ji bo min serbilindî ye ku li ser parçeyek xaka Kurdistanê ya azad, salvegera Mihemed Şêxo tê bibîranîn. Li beramberî mirovên ku tevî vê festîvalê bûne, hestên min ji axaftinê bilindtir in."

Mihemed Şêxo (Mihemed Salih Şêx Mûs) di sala 1948'an de li gundê Xecokê yê girêdayî bajarê Qamişlo li rojavayê Kurdistanê ji dayik bûye. Di sala 1965'an de dest bi karê hunerî kiriye. Tevî şoreşa Îlonê bûye û piştî têkçûna şoreşê koçê Îranê dibe û jinekê ji bajarê Sine tîne. Di 9'ê Adara 1989'an de li Qamişlo çû ser dilovaniya xwe.

WWW

www.rudaw.net

Bi 3 zimanan
we agahdar dike

Nûçe û analîzên
taybet û taze
Bitîkînin!

Li Berlînê hefteya çanda Kurdî!

Alan Ken Berlîn

Newroz, li paytextê Almanya Berlînê bi gelek çalakiyên çandî tê pîrozkirin. Organîzasyona van hemû çalakiyan jî komeleyên Kurdan ên Berlînê dikin. Di nav van çalakiyan de, muzîk, nîşana filman, defileya kincên Kurdî û gelek çalakiyên din hene.

Bi mebesta Newroza 2011'an li paytextê Almanya Berlînê gelek çalakiyên çandî tîdaxistin. Çalakî di 8 ê Adarê de dest pê kirin û di 21'ê Adarê de jî bi pîrozkirina Newrozê bi dawî dibin. Tiştê herî balkêş

ew e ku di organîzasyona hemû çalakiyan de mora hemû komeleyên Kurdan ên li Berlînê heye. Hefteya Çandî di 8'ê Adarê de bi pîrozkirina Roja Jinên Kedkar ên Cihanê hat destpêkirin. Herwiha di çarçova Hefteya Çandî de defîleyek a kincên Kurdî hat lidarxistin. Di defîleyê de kincên jinên Kurd ên netewî hatin pêşkeşkirin. Di 16'ê Adarê de jî derbarê komkujîya Halepçe de filmek hat nîşandan û li ser bûyerê semî-nerek hat lidarxistin.

Hemû komeleyên Kurd gihan hev

Bernameya Hefteya Çandî di rojên pêş de

wê bi çalakî semînerên li ser ziman, pîrozkirina Newrozê û gelek çalakiyên din heta 21'ê Adarê berdewam bike. Çalakî jî aliyê Kurdên Berlînê ve bi eleqê tîdaxistinê. Bi mebesta Hefteya Çandî de Komîteya Amadekar, daxuyaniyek belav kir. Di daxuyaniyê de hat ziman ku, "Her sal çalakiyên wusa dihatin amadekirin. Lê îsal jî her sal cudatîre. Ji ber ku, îsal di organîzasyonê de hemû komel û rêxistinên Kurdan hene. Ev tiştê gelek kêfxweş û pîroz e."

Komele û rêxistinên ku di amadekariya Hefteya Çandî ya Berlînê de cîh digirin ev in: Awadanî, Bûn, Hoybun-Komal, KNK-Berlîn, İKK, Komcîwan-Berlîn, Navenda

Zanîna Alman û Mezopotamya, Komela Çand û Alîkariya Kurdistan, Mizgefta Kurd, CİK-Berlin, Navenda Kurdan, Mala Gele Kurdistan, Sozk, Yekîtiya Doktorên Kurd li Almanya, Komeleyên Kurd ên Suriye-Berlîn, Yek-Mal, Yekîtiya Komeleyên Kurd Berlin- Brandenburg.

PIRTÛK

Mehmet Sebatli

Mirov û bajar gelek caran di şîbin hevdu. Çawa ku karakterê mirovan heye, yê bajaran jî heye. Herwiha her bajarek xwediyê temenê û bejnekê ye. Şibandina wan ne tenê ev in: Her mirovek dişibe erda ku li wir hatiye dinê, angî welat, bajar û herêma xwe. Li kê dine-rin binerin, di rûyê wî de şopên welatê wî hene.

Çendek berê pirtûkek helbestan ku navê bajarek mezin lê hatiye kirin, kete destê min. Ev pirtûka ku ji 5 beşan pêk tê, her beşek bi tîpekê ji navê wî bajarî hatiye destnîşankirin. Nivîskarê pirtûkê Tewfîk Hêja niha di zindana Boluyê de ye.

Ji zindanan gelek berhem digihînin der, lê gelek caran ji ber ku nikarin rewşa derve objektîf bidin xuyakirin, zêde bal nakişînin. Lê di wêjeya mirovahiyê de gelek berhemên navdar hene ku ji zindanan derketine. 'De Profundis' a Oscar Wilde, 'Rê' ya Yilmaz Guney, 'Destana Şêx Bedreddin' a Nazim Hikmet û hwd. Pirtûka helbestan a Tewfîk Hêja ya ku navê bajarek Kurdistanê li xwe kiriye, di destpêkê de danasînekê dike. Angî bajar bi xwe diaxe: "Temenê min ne bi sal û zemanê mirovan e; bi bê-

gornîya behrên mirî, bi dirêjiya porê hevrê, bi tundîya teqînên Sîpan û Etnayê; bi kezebşewitiya dayîkên ku keç û kurên wan qet li wan venagerin û bi xunava ser pelga gulek sor, ku rengê xwe yê xwînî jî bilbala çîroka Oscar Wilde wergirtiye bihesibînin... An jî hûn karin rapêçîna Ereben zorker û pênc meh berxwedana (...) Meryem Dara Xatûnê bi pênc km û nîv dirêjiya bejna min re lêk bidin, dîmena sêdarên 1925'an û hejmara gerîlayên çavên wan bi erxewaniya kevirên min bûbe..."

Gelo we ev bajar nas kir? Na? Em dom bikin: "Deng û bîna-yên min di fetlokên bedena xwe de hewandine... şopa lingên şerabxurên sergerde, azana mela-yên salih, çingîniya dêrên jibîrbûyî, xarên zarokên kirîvên Ermen, Keldan û Suryaniyan..."

Eger we dîsa nas nekiribe, mî-naka herî dawî: "Ne hemû çiya, tenê Qerejdax rabe ser piya û bi-meşe, wê çî were serê Behra Reş

Ger Qerejdax rabe, wê çî bike Derya Reş?

Amed bê zebeş nabe. Ava sûsê, lema zebeşê, çingîna tasi-kên elemyon... Serê şûrê Selahedinê kurê Eyûbî...

û Behra Spî?... " Amed!

Organên bajêr diaxivin

Dema ku peyv di helbestê de li cîh bîdaxîn, dibin wek kevirên stûnên dîwaran. Dema ku rûpelên pirtûkên tîdaxistinê qelibandin dengê çî nayê... Dengê xîçika nava çem, dengê rezan, dengê Minareya Çarling, Saeta Rojê, Pira Dehderî, Çarşiya Şewitî, Gora Xançepekê, Kuçeyên bangîn û Dîjle. Ev organên bajêr in. Ew carina bi hev re diyalog dikin, carna bi xwe re monolog dikin û carna jî bi xwendevanan re diaxivin. Û bi wî rengî hûn dikevin nava dilê wî bajarî.

Tewfîq Hêja, we tenê di nava kuçe û dîroka nêz û dûr a Amedê de nagerîne; piştê demekê we ji bajêr derdixe û dibe gera cîhanê. Ji bo wê yekê, jê re "Rê" lazim e. Paşê em diyaloga di navbera "Rê û Kurmoriyê" de, dişopînin. Ev

rê digihê heta Romayê. Peyvên Tewfîq Hêja we ji serxeta tîdaxistinê derdixin, dibin heta Madagaskara Zeryayan û nava çermesorkên Amazonê. Helbest li ser Amedê bin û tîdaxistinê zindan û Newroz tunebin, nabe. Di nava dengên de Co jî heye. Co kûçikê Esat Oktay Yildiran bû, ku ev qûmandanê nijadperest pê êrîş dibir ser girtiyên Zindana Amedê. Nêçirvanê peyvên Tewfîq beriya we bibe nava coşa Newrozê wiha direqîşîne peyvên: "A(v)dar, Ava vedikişê rehên darê... û dest didin hev Amed, Hewlêr û Sine."

Amed bê zebeş nabe. "Ava sûsê, lema zebeşê, çingîna tasi-kên elemyon... Serê şûrê Selahedinê kurê Eyûbî..."

Pir bi wate ye dema ku bajarek bi zimanê gelê wî bajarî bê nasandin. Ji goreke Xançepekê dengê Ermeniyekî ku bi tirkîya Amedê diaxe, navê der û cîhan dema hemû bi kurdî bin û xortekî ji wî bajarî hêrs bibe û wiha biqîre: "... û bang dikim, îşev navê Diyarbakirê didim marê Ziya û Gokalpan, îşev xwe bi qurbana Ameda Kurdan dikim!"

A ME DÊ, Tewfîq Hêja, Weşanên Aram, 2010.

Roj naxwaze vegere Ewrûpa

“Ez amade me li Kurdistanê karê teksîtiyê bikim”

niyet e serdana vê carê bike herdemî. “Ya niha ez fikra wê dikim, li Kurdistanê dîtina karekê ye ji bo pê jiyana bikim. Ji ber niha li Kurdistanê jî jiyana zehmet bûye û pêwîst e mirov kar bik, ango pêwîstî b i xwedîkirinê heye.”

Hewlêr (Rûdaw) - Stranbêj Roj Kerîm bi niyet e ku bi awayek herdemî li Kurdistanê bimîne û venegere Ewrûpa. Ew amade ye bibe şofêrê teksiyê.

Ev demeke stranbêj Roj Kerîm bi serdanekê vegeryaye Kurdistanê û bi

gel min qet ne şerm e.”

Roj li Swêdê çend salan şofêrê teksiyê bû, gelek caran jî êvarê heta sibehê teksî ajotiye. “Li vê derê jî eger ti karek neket destê min, amade me bibim şofêrê teksiyê. Şofêrê teksiyê jî wekî me mirov in, xizim û mirovên vî welatî ne.”

Roj Kerîm ji sala 2004'an ve ti albumek a stranan belav nekiriye û derbarê berhema xwe ya nû de got: “Min çend stran bi awayê single berhema niye û kiriye klîb. Niha jî min amadekariyên albumek nû qedandiye û ji 12 stranan pêktê. Eger li gel şirketekê peyman deynim, ez ê di demek nêzik de belav bikim.”

Roj Kerîm derbarê karê ku li Kurdistanê li pey digere, ji Rûdawê re got: “Ew karê ez bikim ji bo xwedîkirina xwe, mal û zarokên min e. Ne şert e karek nêzik hunerê be, eger karekî din be jî amade me bikim û li

Deniz û Emel duet dikan

Hip-Hopvan a Kurd Dezz Deniz û stranbêja Tûnisî Emel Mathlouthi straneke kurdî bi hev re dibêjin.

Dezz Deniz ev sê sal in ku amadekariya albuma xwe ya duyem dike. Dezz Deniz bo Rûdawê ragihand ku ew gi-haye dawiya albuma xwe û

niha bi çendîn firmeyan re ji bo weşana albuma xwe danûstandinê dike. Derbarê navê albumê û kengê bê weşandin de Deniz ti agahî neda, lê got ku albuma wê pir zimanî ye û got. “Ji bilî kurmançî, ez bi zazakî û soranî jî distirim. Herwiha di stranan de car caran bi tirkî, almanî, fransî û inglîzî jî distirim. Emel Mathlouthi jî bi

min re di straneke kurdî de duetê dike. Ez deng û şîroveya Emelê pir dicibînim.” Emel Mathlouthi wek tê zanîn strana Mihemedo bi kurdî gotibû û pir hatibû ecibandin.

Loke û Mîre strana serxwebûna Kurdistanê dibêjin

Hewlêr (Rûdaw) - Herdu stranbêj Loke û Mîre, ji bo serxwebûna Kurdistanê stranekê dibêjin.

Loke Zahir û Mîre niha stranekê bi navê Serxwebûn tomar dikan, ku gotinên wê ji aliye Mihemed Hacı Qadir hatine nivîsandin û Helkewt Zahir awaza wê daniye.

Di çend rojên bê de karên ve stranê bidawî tînin û stranê belavkirin.

facebook bû 7 salî

Malpera parvekirina civakî Facebook, kete sala xwe ya 7'an. Nihal li seranserê cihanê Facebook bi 76 zimanan tê bikaranîn, kurdî jî di nav de ye.

Li gor lêkolîneke nû ji 13 kesên yek xwe di Facebookê de tomar kiriye. Bikarhênerê herî temen mezin Lilian Lowe a 104 salî ye. Lowe li ser Facebookê bi neviyên xwe re dide û distîne.

Facebook di xwepêşandanê welatên Ereban de pir bi çalak hat bikaranîn. Mirovekî ji Misrê yê bi navê Cemal İbrahim navê keça xwe ya ku çend roj berê hat dinyayê danî Facebook. Di motora gerînê Google de ji sedî 2 kes lêpîrsîna Facebookê dikan.

Reklam

KURDFM NEWROZ نەورۆز

18.03.2011 Elmānya/Mannheim

Nawnişan

Xelîl Mewlanayî

Hola Rûya ya Şahiye
Rûya Dûgûn salonu
Eisenbahn Str. 22
68199 Mannheim

Kewtinî jurewe: 20,-Euro
Katşimêr: 19:00
04:00

Ismail Mohammedî

Mehrdad Şirovî

DJ ASO

Rûdaw رۆڤاڤ

Rûdaw rojnameya Kurdan li derî welat
رۆژنامه‌ی کوردانی تاراوگه

E-Mail: info@rudadawu
Tel: 30 (48) 221 25 90 40 32

www.kurdfm.com | www.konser.kurdfm.com
konser@kurdfm.com

Agirî Soran : 0049 176 36156926

Kurdewarî

hêstir

Li gor pisporan li Tirkîyê
"qirkirina zayentî" pêk tê

Dewlet sersar nebe kuştin zêde nabin

Mutha Çetin

Li Tirkîyê ji ber sersariya dewletê her rojê nêzî 5 jin tîn kuştin. Saziye dawlê serlêdanên saziyên jinan bê bersîv dihelin. Xebatkara Veqfa Stargeha Jinan a Mor Çati Ulfet Tayli, diyar kir ku ger zagon hatibûna guhertin û dewletê jin biparastina, wê gelek jin nehatina kuştin.

Li Tirkîyê li gel jinên ku rastî şidet û gefan tîn serî li polis, dozger û rayedarên dewletê didin jî, dîsa nayên parastin û rojê nêzî 5 jin ji aliyê zilaman ve tîn kuştin. Ji ber sersariya dewletê li Tirkîyê "qirkirina zayentî" pêk tê. Saziye jinan jî diyar dikin ku ji ber piştigirî û alîkariyê ji dewletê nagirin, nikarin jinan biparêzin. Di derbarê mijarê de Rêvebera Komeleya Jinan Gokkuşagi Nazmiye Ulker û xebatkara Veqfa Stargeha Jinan a Mor Çati Ulfet Tayli, ragihandin ku ji ber helwesta polis û dozgeran, jin tîn kuştin û li welatê wê Tirkîyê ku 70 mîlyon nifûsa wê heye, tenê 65 stargeh hene.

Rêvebera Gokkuşagi Nazmiye Ulker, diyar kir ku jinên serî li polis û dozgeriyê didin nayên parastin û piştî 24 saet şûn de wan dişînin mala wan. Ulker, anî zimên ku jinên serî li li komeleya wan didin,

ji ber ku derfetên wan kême, nikarin wan biparêzin dişînin cem xizmen wan. "Polîs û dozgerî ji ber ku şidetê wek şikandin, reşkirin û kuştinê dinirxînin, dema jinên rastî şidetê tîn û serî dozgeriyê didin jî rastî bersîva 'ka tiştêk bi laşê wê nehatiye tîn."

Jinên Kurd ji ber tirkî nizanin serî li rayedaran nadin

Ulker, anî zimên ku piraniya jinên Kurd ên koçber ji ber bi tirkî nizanin serî li rayedarên dewletê nadin û wiha got: "Jinên Kurd ji ber bi tirkî nizanin serî li polis û dozgeriyê nadin. Tîn serî li me didin û em alîkariya wan dikin. Bi taybetî piştî hikûmeta AKP'ê şidet li dijî jinan zêde bû. Her çend AKP bi parastina jinan pesnê xwe dibe jî hejmara stargehên jinan û îstatîstîkên kuştina jinan ve propagandayê rast dernaxe."

Divê stargeha jinan bidin saziyên jinan

Xebatkara Vakfa Stargeha Jinan a Mor Çati Ulfet Tayli jî, diyar kir ku eger zagon hatibûna guhertin

Nifûsa Tirkîyê 70 mîlyon e, lê tenê 65 stargehên jinan hene

Ulfet Tayli

Jinên ku serî li polis û dozger didin nayên parastin û şûn de tîn vegerandin

Nazmiye Ulker

û dewletê jin parastibûna îro wê gelek jin sax bûna. Tayli, anî zimên ku niha bi derfetên xwe û bi alîkariya hiqûqnas, civaknas alîkariyê û piştigiriyê didin jinan. Tayli, da zanîn ku tenê di sala 2010'an de hezar û 300 jinan serî li saziya wan daye. "Her çend qeymeqamî, polis û şaredarî hebin jî ji ber ku li wir nayên parastin serî li me didin. Li gel nifûsa Tirkîyê ya 70 mîlyonî tenê 65 stargeh hene."

Tayli, destnîşan kir ku hejmara 4320 a zagona parastina malbatê ji bo jinan awantaj e û wiha dawî li axaftina xwe anî: "Li gor vê zagonê, zilamê ku şidetê li dijî jinê pêk tîne ji malê tê dûrxistin. Lê mixabin ev zagon pêk nayê. Ev zagon tenê li ser kaxizê dimîne."

Ferman Çomanî

Ev sê sal in dayika bi navê Rûnak Xidir (33) û keça wê Seylan Enwer a temenê 11 sal wendayî ne. Hevserê Rûnak dibêje ku cih nemaye ew bi dûv wan de geriyaye û sê sal in jiyana wî nemaye. Niha bi tometa kuştina vî dayik û keçe, sê kes ji aliyê asayişên Raniya hatine girtin.

Enwer Hemedemîn Mihemed (44) ku danîştvanê bajarokê Seruçawê ye, çiroka wendabûna keçe û jina xwe ji bo Rûdawê vegot: "Berî 3 salan mala min li Hacıawa bû, hevjinê min di rêxistinên PDK'ê de kar dikir. Rojekê hevjinê min çû Raniya, li wir sê jin rêxistibûn, çû wêne û kopiya nasnameya wan ji wan werbigre, ez jî çûm gundê Şêx Wesanan ku erzaqên xwe yê mehanê werbigirim. Gava hatim saet 4'ê êvarê bû, hevjinê min hê nehatibû. Min wisa bawer kir ku çûye mala dayika xwe a li Raniya, wê şevê li bendê mam, lê nehat û telefona wê ya mobil

jî girtî bû. Sibehê ligel dostekî xwe çûm buroya PDK'ê li Raniya û mala dayika wê, lê ne li wir bûn."

Ji roja ku jin û keça wî wenda bûn, Enwer li wan digere û saloxa wan dike: "Cihê dawî ku Rûnak û Seylan lê hatine dîtin mala jinekê Erebi bi navê Semîre bû. Bi mebesta rêxistinkirinê diçû ba wê û dihat û li wir saet 3 telefonêk jê re hatibû û gotibû diçim navê wan jinan dinivîsim. Dû re telefona wê tê girtin.

Piştî diyarnemana vî dayik û keça wê, sê kesên gumanlêkirî hatin girtin, ku niha di zindana asayîşa Raperîn de ne. Enwer derbarê girtina van 3 kesan de wiha dibêje: "Asayîş wêneyê jin û keça min bir û pêşanî van hersê kesan da, ew jî mikur

hatin ku bi keviran li Banueqel kuştine. Wan ji bo zêran kuştine, 30 mîsqal zêr bi jina min ve bûn."

Kurê wî jî hatiye kuştin

Ti gumanên Enwer ji hevjinê wî nîne: "Rûnak pir baş û dilsoz bû, piştrast im îxanet li min nekiriye. Bi cilên asayî derket derve." Enwer êşkere jî kir ku berî hevjinê wî û keça wî wenda bibin, kurekî wî hatiye kuştin: "Kurê min temenê wî 11 sal bûn, di hembêza dayika xwe de razayî bû, di hundirê mala min de 9 gulle lêdan û kuştin, ti kes nizane kê ew kuşt."

Çavkaniyekê ji beşê lêkolînê yê asayîşa Raperîn, li ser wendabûna dayik û keçe ji Rûdawê

re got: "Piştî ku nûçeya wendabûna Rûnak Xidir û Seylan Enwer gihîşt me, me di 12'ê Cotmeha 2009'an de ji bo wan dosyayek taybet vekir û li dijî tometbar N.M.H fermana girtinê derxist. Dûre ev kes li tawana xwe mikur hat û got 3 kesên din jî ligel min hebûn B.M.K, M.E.U û M.M, dûre du ji wan kesan jî hatin girtin."

Vê çavkaniyê jî got tometbarê serekî ku M.M.e heta niha nehatiye girtin, lê kesên din gotinên wan weke hev in û karên berê jî kirine û li ser diziyê hatine girtin, ku B. bi 15 mehan û M.E. jî bi salek zindanê hatine mahkûmkirin. N. di lêkolînê de mikur hatiye ku destdirêjî bi-riye ser wê dayik û keça wê ya 11 salî û dû re ew kuştine.

Sê sal in li jin û keça xwe digere

Şêxekî pere jê distîne, lê jin û keça wî nabîne

Her çiqasî li gor mikurhatinên van hersê kesan, dayik û keçe hatine kuştin jî, lê heta niha termên wan ne xuya ne. Enwer dibêje: "Li her derê li wan geriyam, çûme sitargehên jinan û Qendîlê ba PKK'ê jî, lê ne liwir bûn. Min serdana şêxekî kir ku wan ji min re bibîne û pereyek zêde ji min stand, lê bêsûd bû. Min ev hemû ji bo dîtina serê ta kir ji ber dixwazim êdî di bende-wariyê de nejim û bizanim mane yan na."

Li gor daxuyaniya yek ji girti-yên vî dosyayê Rûnak bi mêrekî re (H.S.) reviyaye, lê Enwer dibêje: "Ti kesekî bi fermî ev ji min re negotiye û bawer jî nakim wisa be."

Enwer tenê karîbû 2 salan li benda hatina jina xwe bimîne, jineke din anî: "Neçar bûm jinê bînim, bavê min li ser cihan e û zarokekî min ê kêmendami jî heye, lê heta niha min girêbesta hevsergîriyê nekiriye."

Rêveberê giştî yê şirketa Korek Sîrwan Barzanî, ev cara yekem e hevpeyvînek rojnamevanî dike. Sîrwan Barzanî di vê hevpeyvînê de li gel Rûdawê, ku bi awayê pirs û bersivê bi awayekî nivîsandî hatiye kirin, dibêje, “Aborî û bazirganî bê girêdana bi gel û welat ve dikeve çarçoveya egoîzmek têkder”. Herwiha Barzanî radigihîne ku şirketa Korek Telecom ne şirketa wî û PDK’ê ye, lê şirketa 4 kesane ku ew yek ji wan e. Barzanî destnîşan dike ku ew dikare tevî karê xwe yê bazirganî di siyaseta de jî xizmetek zêdetir bike.

Rûdaw: Bazirganî û siyaseta li gor we di çi de digihin hev û di çi de ji hev cuda dibin?

Sîrwan Barzanî: Bawer dikim mebesta we ne bazirganî û siyaseta, lê aborî û siyaseta e. Bi bawerîya min, li gel ku hevgirtin û cudabûna van herdu alîyan bi qonaxa ku welat, netew an bizava ew tê re derbas dibe ve girêdayî ne, lê bi awayekî giştî di her wext û demê de be. Aborî bihêztirîn faktora movika piştî siyaseta ye da ku ji bo bicîgihandina her prosseyek siyasî piştî xwe pê girê bide. Pêşkeftina welat di her warî de (civakî, zanistî, hunerî û siyasî) jî rasterast bi astê serkeftina aborî û çawaniya reftarkirinê li gel rewşa bazirganî ve girêdayî ye. Bi awayekî giştî ji bilî vê ti şoreşek an bizavek di vê serdemê de bê piştgiriyeke bi hêza aborî bi ser nakeve û armancên xwe pêk nayîne. Loma bawer dikim xala xurt a hevgirtina van herdu alîyan xizmetkirina welat û niştiman e, ji ber aborî û bazirganî bê girêdana bi gel û welat ve dikeve çarçoveya egoîzmek têkder.

Gelek bazirgan ku tevî siyaseta dibin, hewl didin ku ji têkilî û berpirsiyariya rasterast a siyasî derkevin. Hûn di kongreya 13’an a PDK’ê de hatin nav berpirsiyariya siyasî, sedem çi bû?

Siyasetvan wê demê serkeftîtir dibe eger hêzeke wî ya aborî û bazirganî yan akademîk hebe. Li gor min, ev li hinek welatên pêşketî ji bo kesên di siyaseta de dibin berbijêr, wek şertekî tê dîtin. Ez bawer dikim ku dikarin tevî karê xwe yê bazirganî di siyaseta de jî xizmetek zêdetir bikin. Eger berê wek kadroyekî siyasî nehatibim naskirin jî, lê qet ji siyaseta veneqetiyame. Bawer dikim ger her sermayedar pereyên xwe di projeyên xizmetguzarî û xweşikkirina welatê xwe de bikar bîne ev e, ruh û naveroka meşandina siyasetek erênî ye ji derveyî her îdeolojiyek hizbî wek ku berê me kiriye. Ji bilî şirketa Korek Telecom. Bajarekî wek Hewlêrê cihekî listinê lê nebû. Mînak damezrandina Family Fun bû cihek ne ku bi tenê xelkê Hewlêrê lê ji seranserê Îraqê xelk serdana wê dikin û bûye cihe serfiraziya me û bajêr, ev ji bilî sîka hevdem Family Mall, herwiha projeyên ji bo hevkariya jêrxana aborî wek kargeha şîşan ku ji bo cara yekem sektora taybet

Rêveberê giştî yê şirketa Korek, Sîrwan Barzanî: Aborî movika piştî siyaseta û pêşketinê ye

Ez bawerim tevî karê xwe yê bazirganî dikarin di warê siyasî de jî kar bikim û bi çavê hêviyê li peşeroja xwe ya siyasî dinêrim

berhem tîne û madeyên seretayî ji paşma û hesinê kevin pêk tê. Karekî din ê hêja ji bo bajarê Hewlêrê projeya Kurdistan Tower e ya li taxa Bextiyarî. Ev proje bi pişka zêdetir a sermaya berhembêrên biyanî ne. Em serbilind in ku me bawerîya sermayedarên biyanî kişand Kurdistanê. **Bi dîtina we, bi wergirtina berpirsiyariya di serokatiya PDK’ê**

de hûn dikarin çi tişteki zêdetir ji PDK’ê re bikin?

Pêwîstiya PDK’ê wek her partiyekê bi guherîn û ramanên nû û pratîkek hevdem heye. Dema guherînê serdemê û awayê nû yê jiyanê ye. Ev çend sal in tevî hemû hewldanên neyaran ber bi pêşpêngav avêtine û êşkera ye ji pişka şêr ji van pêşkeftinan ji PDK û serokê wê re dikevin. PDK

ji xala haydarbûna wê ji jiyana nû ya siyasî, aborî û civakî kongreya xwe saz kir û birêvebirîya xwe nû kir da ku ne ku li gel pêwîstiyên niha pêngavan bavêje, lê wan pêş jî bixe û ne ku tenê ji bo niha kar bike, lê plana wê ya xurt ji bo pêşerojê hebe. Loma pêdiviya vê siyaseta û di warên cuda yên jiyanê de bi kesên pispor û jêhatî heye û berî hemûyan li gor min warê aborî bi giştî û teknolojiya bi taybetî tê. Lewra bi çavê hêviyê berê xwe didim pêşeroja xwe ya siyasî.

Şirketa Korek yek ji şirketên navdar ên Kurdistanê ye. Gelo ev şirketa we ye yan jî şirketa PDK’ê yan jî hûn jî xwediyê beşek wê ne?

Şirketa Korek ne şirketa PDK yan ya min e, lê ya min û 3 kesên din e

Giringiya projeyekê di rêjeya sîdwergirtina hevwelatîyan de tê dîtin, nekû xwediyê wê kî ye. Lê eger bersiv ji bo we gelek bi mebestdar be, ez vê yekê ji we re dibêjim ku şirket heta niha şirketek navxweyî ye û para 4 kesên di nav de heye. Ez yek ji wan im, yê din jî take kes in û tîkilî ya wan bi PDK’ê ve nîne. Hûn dikarin serdana rêveberîya giştî ya tomara şirketê herêmê bikin. Şirkê min ne bazirganê navdar in, di her destpêka karkirinê de me bi sistemek biçûk û sermayeyek pir kêmtir dest bi kar kir.

Bazirganî bê girêdana bi gel û welat ve dikeve qalibê egoîzmek têkder

Li gor zanyariyên me li Bexda û bajarên din daxwaz li ser tevlêbûna Korekê heye, lê hûn di zêdekirina tevlêbûn û danîna şebekeyan de sist in; çima?

Pirs ne sistî ye, em dixwazin karê bi rêkûpêkî û xizmetkirina bi kalîteyên bilind pêşkêş bikin. Em dersê ji kêmasiya şirketê din wergirin û dubare nekin. Niha li Bexdayê jî em wek pêwîst xizmetê pêşkêş dikin. Ji ber vê yekê jî dema wê yekê hatiye ku em bi tevayî rabigihînin û hebûna me ya li wê derê hebûnek bazirganî ye.

Ji bo ciwanan û hunerê televizyonek we ya hunerî heye û hûn di warê werzişî de sponsoriya rojnameya Kurdistanê ya herî mezin Rûdawê dikin; hûn ji bo

ciwanan dixwazin çi dikin?

Huner û hunermend li Herêma Kurdistanê û li welatên hawîrdor jî, nemaze çar welatên cîran, guhdana pêwîst nedîtine û pêşde neçûne. Karên me li gel vê çînê gavek ji bo pêşdebirinê û ji bo parastina çand û kesayetiya gelê Kurd faktorek e. Ciwan jî çînek aktîv ya her civakekê ye, lewma em li gel wan her hevsoz bûn. Me hewl daye ku giringiyê bidin pêwîstiyên wan û em timî amade ne ku di vî warî de xizmeta gelê xwe bikin.

Me gelek karên xêrxwazî kirine, lê di raghandinê de me giringî nedaye wan

Korek bacê dide Hikûmeta Herêma Kurdistanê yan jî Îraqê?

Pêwîst dibînim li ser vê yekê daxuyanîyekê bidim. Baca Korekê di sê rêya de tê belavkirin. Di serî de pereyên moletdayînê ku 1 milyar û 250 milyon Dolar e û divê di ser çar salan e bîr dayîn. Herwiha ji 15% ji qezencê diçe ji bo desteya ragihandin û geyandina Îraqê û 15% din ji bo rêveberîya Bac û Deramet a Herêma Kurdistanê diçin. Di dawiyê de sistema darayî ya Îraqê li gel Herêma Kurdistanê girêdaye û ji sedî 17’ê budçeya Herêma Kurdistanê didê.

Korek karê xizmetguzariyê dike?

Me gelek karên xêrxwaziyê kirine, lê di ragihandinê de me giringî ne daye wê. Ji ber ew karê xêrê bû û me nexwest wî kesî yan aliyê di ragihandinê de nîşan bidin. Ji bo pêşerojê jî dibe siyaseta nû bîr pêş.

Gelek bazirgan di şirketan de ji kûrahî û girêdanên partî û berpirsiyaran gazincê dikin, di vê derbarê de nerîna we çi ye?

Eger bazirgan û sermayedar girêdayî aliyê hizbî ne, ev tiştêk cuda ye. Ji ber ku kêmtir car heye ku xelkê bîr bin, bi taybet jî di vê navçeyê de. Lê ev nayê wê wateyê ku ew malê hizb e.

Di qûnaxa binyatdanîna her welatekî de bazirgan û sermayedar dibin sembola hezkirina navbera gel, lê bazirganê Kurdistanî timî xwe vedîştartin. Sedema vê yekê çi ye?

Ez bawerim, tevî karê xwe yê bazirganî dikarin xizmeteke zêdetir di warê siyasî de bikin.

Gelek bazirgan hene ku di nava gel de tîr hezkirin. Ji ber ku di pêşxistin, bihêzkirin û avakirina herêmê de rolek berçav leystine. Lê ne êşkera ye ku li navçeyên Rojhilata Navîn fikra komunistî gelek bandora wê hebû û hê jî bermayên wê mane. Hinek kes hene di wê baweriyê de ne ku sermayedar û kesên hilberînê dikin, bi tevayî berevajî rast e. Ti welatek bîrî ku derfetên baş ji bo sermayeguzariyê diyar bikin, pêş nakeve.

Hewlêr (Rûdaw)

Êşkera ye ku şirketa me yek ji wan 3 şirketên ku moletê karkirinê li seranserê Îraqê ji Tebaxa 2007’an ve bi dema 15 salan bi dest xistine. Bi rêya tendereke êşkera ku li Emmanê bi rêve çû, me moletê karkirinê bi 1 milyar û 250 milyon dolar wergirt. Hûn

ket nav bazara Îraqê

jî dizanin ku torên me tenê li sê parêzgehan hebûn; Hewlêr, Dihok û Silêmanî. 15 parêzgehên din jî cih û bazarên nû ne û li gor peymana navbera şirketa, di desteya ragihandin û geyandina Îraqê de, pêwîst e xizmetguzarî bigihin hemû hevwelatîyên li seranserê navçeyên Îraqê. Ev jî ne karekî asan e,

çi di rûyê teknîkî de be û çi jî di rûyê darayî de, bi taybet jî ya duwemîn. Lewma daxwaza çend alîyan hebû ji bo wek şîrkê li gel me kar bikin. Danûstandinên me hene, ji bilî France Telecom, hinek şirketê din jî hene ku em pir nêzî hev in. Tiştêk wisa li gel France Telecom nemaye û em gi-hane qûnaxa dawî.

Bawer Çem Amed

Digel ku Amed tenê 3 saet dûrî Dîlokê ye jî, di warê pîşesazî, aborî û bazirganiyê de 30 sal li pey Dîlokê ye. Li gorî daneyên meha sibata 2011'an li bajarên Kurdistan 986 milyon Dolar îhracat hatiye kirin. Di vê îhracatê de 736 milyon Dolar para Dîlokê ket. Para Mêrdîn, Amed, Ruha, Meraş, Cizîr û Meletî jî 250 milyon Dolar ket. Yanî pariyê herî mezin para Dîlokê ket.

Li gorî daneyên Saziya Statîstîkê ya Tirkîyeyê, li Tirkîyeyê jî her 5 kesek kesek betal e. Otorîteyên aborî yên li Tirkîyê vê tabloyê weke cihê kêfxweşiyê dibînin û dibêjin ku Tirkîye ber bi aramiya aborî ve diçe. Ji bo rojhilatê Tirkîyê dibe ku wisa be lê li Bakurê Kurdistanê rewş qet ne wisa ye. Tenê li Amedê jî her 100 kesî 60 kes betal in. Digel ku Amed navenda siyaseta kurdan e jî di warê aboriyê de hema hema di bin sifirê de ye.

Gepa mezin Dîlok dixwe

Li Amedê Herêma Pîşesaziya Organîze ku di 1996'an de hate avakirin, navenda herî mezin a bajêr e. Lê li vir 120 firma dixebitin, 40 firma hê di asta înceatê de ne, 39 firma jî tenê li ser projeyê hene. Li vir bi giştî 199 firma hene. Dema mirov li van reqeman

dinêre, mirov dibêje qey digel pêşneketina aboriya Amedê ev hejmara firmayan pir zêde ye. Lê di rastiya xwe de ne wisa ne. Çimkî 120 firma aktif in. Ji van 14 heb a çirçir û rûnê xam e. Ji ber vê yekê jî ev firma tenê demdemî dixebitin û yên mayî jî bi kapasîteyeke tam naxebitin. Ji van tenê hejmareke kêr bi kapasîteya tam dixebitin. Ev tabloya rêşbîn a aboriya pîşesaziya Amedê, xwe di daneyên berbiçav ê îhracatê de pir aşkera dide der. Li gorî daneyên sibata 2011'an ku Rûdawê jî Yekîtiya Îhracatvanên Başûrê Rojhilatê Anatolyayê (GAİB) wergirt, payê herî zêde yê îhracatê bajarê Dîlokê digre. Li gorî van daneyan di meha sibata 2011'an de li Dîlok,

Dîlok ji 6 bajaran zêdetir dixwe!

► Îhracata Dîlokê ji 6 bajarên Kurdistan ên din zêdetir e

► Eger proje bi dawî bibin wê aboriya Amedê mezin bibe

Mêrdîn, Amed, Cizîr, Meraş, Meletî û Ruhayê 986 milyon û 553 hezar dolar îhracat pêk hat. Ji van pereyan tam 736 milyon û 849 hezar dolar ji Dîlokê re çû. Yanî Dîlokê jî 986 milyon dolarî tam 736 milyon dolar xiste berîka xwe û 250 milyon dolarê heyî jî di nava Amed, Mêrdîn, Cizîr, Meraş, Meletî û Ruhayê de hate parvekirin. Li gorî daneyên GAİB'ê di îhracata herêmeke Bakurê Kurdistanê de herî zêde berên tekstîl, xalîçe, hibûbat, fêkiyên hişk, berên avê û yên heywanan tên îhraçkirin. Îraq û bi taybetî jî Herêma Kurdistanê serkêşiya vê îhracatê dike. Piştî Herêma Kurdistanê Îtalya, Suriye, Erebia û Almanya tê.

'Amed 30 sal li pey Dîlokê ye'

Serokê Komeleya Karsaz û Pîşesaziyan Başûrê Rojhilat (GUN-SIAD) Şah İsmail Bedirhanoglu daneyên GAİB'ê ji Rûdawê re şîrove kir. Bedirhanoglu, diyar kir ku li Dîlokê ji meqarneyan heta sabûnê berên cur be cur tên hilberandin û di vî warî de Amed hema hema 30 sal li pey Dîlokê ye. Li gorî Bedirhanoglu, şer û pevçûnên ku ev 30 sal in li Bakurê Kurdistanê didomin, bandoreke neyînî li bazirganiya Amedê kir. Bedirhanoglu, bal kişand ku piraniya îhracata Amedê li Herêma Kurdistanê çêdibe û ji îhracata ku tê kirin ji sedî 50 mermer e.

Bedirhanoglu, bi bîr xist ku Amed berê navenda bazirganiyê bûye û wiha axivî: "Lê mixabin pîşesaziya Amedê pir qels maye. Meqesa di navbera pîşesaziya Amed û Dîlokê de her diçe firehtir dibe. Ji bo ku ev meqes bê girtin, divê em potansiyelên aboriyê yên Amedê derxin holê. Ji bo vê yekê jî divê plana çalakiyê ya GAP'ê biqede, qenalên avê bikewin meriyetê, cotkarî, çandinî û tekstîl bi pêş bikeve. Ger ev hemû tişt bêne kirin, ez bawer im ku wê Amed bigihije asta xwe ya berê ya bazirganiyê. Bi vê yekê re dê Amed bibe navenda gelek tiştên din jî."

Rêveberiya Geştûguzarê li Silêmaniyê: Îsal hatina tûrîstan bo Silêmaniyê sifir e

► Li gor sala par ji Başmaxê gelek kêr tûrîst tên Silêmaniyê

► Berpîrsên tûrîzme jiber xwepêşandanên Silêmaniyê bawer nakin ku îsal zêde tûrîst ji Îranê werin

Pênciwên (Rûdaw) – Her çiqasî berpîrsên îdarî li deriyê sînori yê navdewletî yê Başmax, hejmara tûrîstên ku ji Îranê tên Silêmaniyê naxwazin bêjin jî, lê bi awayekî eşkere li gor par kêmbûneke berçav a tûrîstên Îranê li Başmaxê tê dîtin.

Mihemed Husên (50) li tenîst dergehê navdewletî yê Başmax, di dikanekê biçûk a bi daran sergirtî de kebaban çêdike û difiroşe û dibêje: "Nêzîka du heftiyane hatina Îraniyan pir kêr bûye. Rojane li pêşber dikana min zêdeyî 50 otombîlên Îraniyan li vir rêz dibûn da ku bînin Herêma Kurdistanê, lê niha rojê 4-5 otombîlan tenê tên."

Rêveberê Dergehê sînori yê navdewletî yê Başmax Rostem Mehmûd Nadîr jî got xwepêşandanên li Silêmaniyê li ser anîna aşya û kelûpelên bazirganî ji Îranê bandoreke zêde nekirin, "Rojane hejmareke zêde ya kamyonên barhîlgir weke berê tên û dicing."

Li gor serjimêriyeke Rêveberiya Geştûguzarê li Silêmaniyê, par ligel hatina Newroz û biharê, zêdeyî 17 hezar tûrîst hatin Silêmaniyê, ji vê rêjeyê beşek Erebia û ku ji navend û başûrê Îraqê hatibûn.

Berpîrsê Geştyarî li Rêveberiya Geştûguzarê li Silêmaniyê Mistefa Heme Rehîm jî ber rewşa nexweş

a piştî xwepêşandanên bawer nake ku Silêmanî weke par pêşwaziya hejmareke zêde ya tûrîstan bike: "Niha hatina tûrîstan bo Silêmaniyê sifir e, otêl baştirîn şahid in ku çiqasî rêjeya wan kêr bûye."

Mistefa Rehîm wek pisporekî tûrîzimê diyar dike ku heta ev rewşa niha berdewam be, tûrîst ne amade ne bêne Silêmaniyê.

Xwediyê otêla Mem û Zîn li Silêmaniyê Umer Hebîb gotinên Mistefa Rehîm tekez dike û dibêje: "Saziyan sivil pîlan dikirin di vê mehê de li Silêmaniyê çalakiyan bikin, niha çalakiyên xwe sekinandine heta ku rewş aram bibe. Tiştêkî normal e hatina tûrîstan kêr bibe, ji ber rewşa niha dibe ku hejmareke kêr tûrîst berê xwe bidin Silêmaniyê."

Bîranîna 23'yan ya Kîmyabarana Helebce

Em we vexwendî roja bîranîna kuştara Helebce dikin.

Di 16ê Adara 1988an de Saddam Husain bi bombeyên kîmyayê bajarê Helebce bombebaran kir. Helebceya ku 75.000 kes lê dijîn di wan êrîşan de 5.000 kes winda kir. Gelek ji qurbanîyan zarok û jin bûn. Herweha zêdeyî 10.000 kes birîndar bûn.

Eine Welt Haus Ort:

Schwanthaler Str. 80. 80336München

Zeit:samstag, 17/ März / 2011 ,18:00 Uhr

Wir hoffen, dass Sie teilnehmen können.

Kontakt. 0176-76093142 Email- facher_sindi@t-online.de

halabja@halabja.info

Stêrkên Kurdistanê xuricîn!

Beriya maça krîtîk a li himberê Fenerbahçe, Tîma Voleybolê ya Dicleyê xwest antrenmana xwe bike, lê rêveberiya zanîngehê salon neda wan û di maçê de têk çûn û ji lîgê ketin.

Bawer Çem Amed

Tîma Voleybolê ya Jinan a Dicleyê li hemberî Eczacıbaşı t êk çû û ji Lîga 1' emîn a Aromayê ket. Hate îdiakirin ku tîma jinan ku weke stêrkên herêmê dihate zanîn, ji ber sersariya rêveberiya Zanîngeha Dicleyê ketiye.

Tîma Jinan a Voleybolê ya Diclesporê ku di Lîga Aromayê de têdikoşiya, weke stêrkek xuricî. Tîma serkeftî ku di sala 1994'an de di bin banê Zanîngeha Dicleyê de hat avakirin û bi performansa xwe ya baş û bilind di Lîga 1' emîn a Aromayê ya Voleybolê ya Jinan a Tirkîyeyê de dilîst, hefta borî li hemberî Eczacıbaşı 3-0 t êk çû û ji lîgê ket. Tîma jinan ku li Bakurê Kurdistanê yekemîn tîm bû di lîga 1' emîn de dilîst, di demên dawî de ji ber sersariya Zanîngeha Dicleyê, karsaz û Walîtiya Amedê bi şert û mercên pir giran re rû bi rû mabû.

'Zanîngehê salona xwe neda wan'

Tîma jinan ku gelek lîstikvanên serkeftî yên wek Vicktoriya Brice, Natalî û Caretta di bin banê xwe de dida lîstin, piştî ku ji Zanîngeha Dicleyê veqetiya û di bin banê Kulûba Dicleyê de cih girt, rastê sersariya Rektoriya Zanîngeha Dicleyê hat. Li gorî agahiyên ku hatin bidestxistin rêveberiya zanîngehê nehişt ku tîma jinan di salonên sporê yên zanîngehê de antrenman bike. Hate ragihandin ku rêveberiya zanîngehê ji bo ku bibe alternatîfa sporên heyî kulûbeke bi navê SKS Spor ava kir û hemû razemenî û pere li vê kulûbê xerç kir. Ev yek di nava sporvan û hezkiriyên sporê de bû sedema vê pirsê: "Ger ku zanîngeh ewqas ji sporê hez dike, çima alîkariya heyî nade tîma jinan a di lîga yekemîn de, lê hemû alîkariyê û salonên sporê dixezmeta kulûbeke nû?" Di meha sibatê de Tîma Jinan a Voleybolê ya Fenerbahçe'yê ku li cihanê şampiyonî bi dest xistiye, hate Amedê û bi Tîma Jinan a Dicleyê re lîst û Dicleyê t êk bir. Beriya ku ev maç bê leyîstin, Tîma Jinan a Dicleyê ji Zanîngeha Dicleyê xwest ku salonên sporê ji bo antrenmanan ji wan re vekin. Lê digel hemû daxwazan jî rêveberiya zanîngehê ev daxwaz red kir û hemû deriyên salonên xwe ji wan re girt. Ji ber vê yekê tîma jinan neçar ma ku antrenmanên xwe li salona Lîseyê Ziya Gokalpê çêbike. Rektora Zanîngeha Dicleyê Jale Saraç ku hemû kes dizane bi cemaeta Fethullah Gulen re dide û distîne, piştî bû rektor, hemû peymanên rêveberiya berê ku bi Tîma Jinan a Dicleyê re kiribû fesih kir û ne-

lûbê xerç kir. Ev yek di nava sporvan û hezkiriyên sporê de bû sedema vê pirsê: "Ger ku zanîngeh ewqas ji sporê hez dike, çima alîkariya heyî nade tîma jinan a di lîga yekemîn de, lê hemû alîkariyê û salonên sporê dixezmeta kulûbeke nû?" Di meha sibatê de Tîma Jinan a Voleybolê ya Fenerbahçe'yê ku li cihanê şampiyonî bi dest xistiye, hate Amedê û bi Tîma Jinan a Dicleyê re lîst û Dicleyê t êk bir. Beriya ku ev maç bê leyîstin, Tîma Jinan a Dicleyê ji Zanîngeha Dicleyê xwest ku salonên sporê ji bo antrenmanan ji wan re vekin. Lê digel hemû daxwazan jî rêveberiya zanîngehê ev daxwaz red kir û hemû deriyên salonên xwe ji wan re girt. Ji ber vê yekê tîma jinan neçar ma ku antrenmanên xwe li salona Lîseyê Ziya Gokalpê çêbike. Rektora Zanîngeha Dicleyê Jale Saraç ku hemû kes dizane bi cemaeta Fethullah Gulen re dide û distîne, piştî bû rektor, hemû peymanên rêveberiya berê ku bi Tîma Jinan a Dicleyê re kiribû fesih kir û ne-

Digel serkeftinên wan kes li wan xwedî derneket û wek ew dibêjin: Zanîngeha Dicleyê li hemberê me kete nava hewldanan û bi navê SKS Spor kulûbeke alternatîf damezirand.

hişt ku careke din ev tîm ji tesîsên sporê yên zanîngehê sîd werbigre û îstîfade bike. Piştî hatina Saraç, hemû tesîsên Polat Spor, Ziraat Bankasi, Petrol İstasyonu û kafeyên heyî û Park Vadi Kafeterya ku kaniya jêhatinên Tîma Jinan a Dicleyê bûn, yek bi yek ji xizmeta tîmê derxist.

'Xwestin aqubeta wê bibe aqubeta Diyarbakirsporê'

Ji ber ku zanîngehê salona xwe neda tîmê û ti kesî destê xwe yê alîkariyê dirêjî vê tîma serkeftî nekir, buroya çapemeniyê ya Tîma Jinan a Dicleyê ku gelek lîstikvanên wê ji Arjantin, Amerika û Rusya'yê hatibûn daxuyaniyeke nivîskî da çapemeniyê û bal kişand ku zanîngeh û hin derdorên din dixwazin aqubeta tîma wan jî bibe ya weke Diyarbakirsporê û ew ji lîgê bikevin: "Hemû deriyên li rûyê me girtin û ji bo vê aqubetê bingehe amade dikin. Kulûba me navê Zanîngeha Dicleyê li ser e. Lê digel vê yekê jî Rektoriya Zanîngeha Dicleyê bi kîjan mantiqê salon nade me? Maçên kulûba me di televîzyonan de dihatin weşandin û di van weşanan de tim pesnê zanîngeh û bajarê me didan. Lê rêveberiya zanîngehê li hemberî me kete nava helwesteke xirab. Tiştê herî berbiçav jî ev e; digel ku tîma me di lîga yekemîn de dilîze jî, xwedî li kulûba me dernakevin, diçin li hemberî me kulûbeke alternatîf a bi navê Kulûba SKS Spor vedikin. Hemû salon û derfetên zanîngehê di bin xizmeta wê kulûbê de ne. Hemû pêdiviyên wan ên aborî bi cih tînin. Lê binê serkeftina me dikolin û nahêlin ku em bi ser bikevin."

Di hemû maçên Tîma Jinan a Voleybolê ya Diclesporê de salon heta serî tije dibû û gelek caran cih di salonê de nedima. Lê digel vê hezkirinê jî xwedîderneketina li vê kulûbê, balkêş e.

Kampanya aboneyan a Newrozê

Rûdaw bi helkefta meha Newrozê kampanyek nû destpê dike. Heta Newrozê bibe abone û 3 mehan bêpere Rûdawê bixwîne. Piştî 3 mehan abonetî otomatîk bi dawî dibe. Ji bo abonetiye forma jêr ya abonetiye dagire û ji Rûdawê re bişî. Zûtir û hêsantir bi rêya e-mail dibe: navê xwe, hejmara telefona xwe û navnîşana xwe ji info@rudaw.eu re bişî û di zûtirîn demê de Rûdaw dighije ber destê we.

3 Meh bê pere

Abonetiya Rûdaw

Ez dixwazim ji bo dema

☐ Şeş mehan ☐ Salekê ☐ Vekirî

bibim aboneyê/ya rojnameya Rûdaw.

Rojnameya min heftane bişînin vê navnîşanê

Nav : _____
Paşnav : _____
Navnîşan : _____

Telefon a min : _____
E-Mail a min : _____

Buhayê abonetiye ji vê kontoyê bikşînin;

Hejmara kontoyê : _____
Şifreyê bankê (BLZ) : _____
Bank : _____
Xwediyê kontoyê : _____

Dem û cîh: _____ Destnîşan: _____

Anjî ez ê bihayê abonetiye bişînim ser kontoya Rûdawê ya li jêr û dekontoya wê ji navnîşana Rûdawê re bişînim.

Bihayê abonetiya salekê ji bo nav Almanya: 60Euro
Bihayê abonetiye şeş mehan ji bo nav Almanya: 30Euro
Ji bo abonetiya derveyî Almanya, pêwendî ligel Rûdawê deynin.

Hesabê Rûdaw
Rudaw Media GmbH
Bank Deutsche Bank Köln
Konto Nr 2450161
BLZ 37070024

Navnîşan
Rudaw Media GmbH
Gutenbergstr. 63a
50823 Köln / Almanya
info@rudaw.eu

Hikûmet bi birinc û tirşikê nakeve!

Rêbiwar Kerîm Weli

Roja 9'ê Adarê birêz Serokwezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Berhem Salih çû pêşber parlamenterên Kurdistanê, di bingeh de ev rûniştin ne ji bo bawerîpêdan an jêstandin ji serokwezîr û kabîneya wî bû, lê bi wî alî de hat ajotin. Opozîsyonê di şûna ku careke din di bin çepera parlamentoyê de rewatiya kabîneya xwe dubare bike, dîsa weke herdem rastî xeletiya stratejîk hat. Opozîsyona serekî, ango Fraksiyona Goran bi hinek amar û agahiyên nîvco, ew derfet dan serokwezîr ku şoveke siyasî ji xwe re çêbike. Serokwezîr ne ku tenê ji opozîsyonê baştir amar û agahî li cem hebûn, lê di hinek rewşan de jî ew xafilgîr jî kirin û vê yekê jî da xuyakirin ku opozîsyon pir şaş li hinek meseleyên bingehînî dinêre. Lê berî ku bêm ser vê behsê, dixwazim hinekî hûrtir we bibim cem bersivên serokwezîr.

Navenda bersivên serokwezîr di çarçoveya 17 xalên pêşniyarkirî yên parlamentoyê de bûn. Yek bi yek behsa hemûyan kir, lê di demekê de bi êşkere xwe ji gelek tiştan vedizî, gunehê gelek tiştan jî xist stuyê yê beriya xwe û hinek jî

bir berbi rabirdûya dût. Naxwazim behsa rabirdûya dût an bi qewlê wî kêmasiyên berê bikim, lê tiştê divê behs bikim îro ye û di çend xalan de behsa wan dikim.

Yekem: Birêz Berhem Salih pir bi êşkere got ku Nêçîrvan Barzanî di dema hukmê xwe yê 4 salî de di kabîneya 5'an de li Silêmaniyê ne desthilat bû, lê mikur hat ku desthilata wî li Dihok û Hewlêrê heye. Baş e eger wisa be ji ber çî hikûmeta wî, di demekê de çend rojan berî 17'ê Sibatê dizanibû xwepêşandan tê kirin, nekarî tedbîrên êwle bigre da ku xwîna xelkê nerije?

Duyem: Haya wî baş ji dosya kanala Naliya heye, ji ber gava gef li berpirsê kanala Naliya hatibû kirin, bi xwe hatibû agahdarkirin. Lê cenabê wî tenê amaje da du kesian! Yek ji wan li dijî terorê û yekî din jî li Wezareta Pêşmerge kir.

Sêyem: Tawîzkirina xelkê û zerrêrên xelkê hiştin ji komîteyê re. Wî nexwest mikur bê ku ne şiyana hikûmetê ji kontrolkirina rewşa ewlekarî ya Silêmaniyê û hevdem bi hawarneçûna daxwazên xelkê ev atmosfera niha afirandiye.

Çarem: Wî nekarî bersiva wê

Eger Goran dixwaze mînaka guherînê deyne pêşber gelê Kurdistanê, baş e beşdarê biryarên siyasî û îdarî bibe.

yekê bide ku ji ber çî pêşî û berî ku opozîsyon xwe li Berderkê Serayê bike xwedî, neçû ligel xwepêşanderan gotûbêj bike û ji dêlva wê civîna 5 qolî kir?!

Pêncem: Serokwezîr di hemû bersivên xwe de hewl da xwe û kabîneya xwe weke qurbanî pêşan bide û berdewam navedên zextê, YNK û PDK'ê tometbar kir ku di karûbarên hikûmetê de desttewerdanê dikin, lê karên baş ên hikûmetê jî her tim ji bo xwe tomar kirin, xwe wek Hezretê Mesîh nîşanî xelkê da.

Lê derbarê opozîsyonê: niha beriya hemû tiştî opozîsyonê karêkî çewt kir ku her di destpêka karê lêpirsînê de meseleya jêstandina baweriyê pêşkêş kir. Ji xwe eger bihata û Yekgirtu û Ko-

mela Îslamî 'ku pêştir soz dabû, dengê wê ligel mabûna hikûmetê de be heta du mehên din' ligel Goran nebûna, Goran bi carekê tenê dima. Ev ji alîkî û ji alîkî din ve argumentên Fraksiyona Goran û opozîsyonê ewqasî lawaz bûn ku buhayê wê yekê nebûn ne ku bawerî pê ji serokwezîr, yan ji wezîrekî jî bistîne. Loma jî serokwezîr pir bi zîrekî beşa herî zêde ya kesên li dijî xwe bikar anî, her ji amar û agahiyên wan di meseleya bêkariyê de heta digihe meseleya kirêçî û...htd.

Êdî ji hemuyan xwestir ew bû ku piştî vê bilindî û nizimahiyê parlamenterê Goran Karwan Salih ku bi xwe digot nehiştin li parlamentoyê belgeyên xwe yên girîng pêşkêş bike û di rûniştinan de biaxive, hatibû ser kanala KNN û digot 'belgeyên wisa li ba min bûn ku eger bihiştana biaxivim, min ê wisa bikira ku serokê hikûmetê bi xwe destê xwe hilgire û bawerî ji hikûmeta wî bê standin.' Vî parlamenterê birêz, gava behsa belgeyên xwe yên gewre kir, dilê min bi opozîsyonê sewitî. Beşa herî girîng a belgeyên hilweşînerên hikûmetê ku li cem vî birêzî bûn ev bûn: "Pereyên çekirina xwendin-gehekê li Şawês hatine xerckirin,

ofîsa serokwezîr bi buhayê 12 milyon dînanan birinc û tirşik xwarîye, êdî hema bi vê jî nesekînine ku birinc û tirşik xwarine, lê pişt re qotikên çigareyan di nav tirşikê de vemirandine û nedane pasevanên civata wezîran, di rojekê de ji malbatekê 3 kes hatine damezrandin û ...htd". Welle baş bû rê nedanê ku biaxive.

Niha ku Goran nikare li parlamentoyê baweriyê ji hikûmetê bistîne, êdî berê xwe dide kolanê û çî jê tê dike, da ku her çawa be ji hikûmetê bawerî standinê bike wek daxwaza tevahiya bajarên Kurdistanê. Lê Goran nabe wêya jî jibîr bike ku kesên PDK û YNK'ê jî hene û bê deng nabin. Lewra bi baweriyê min eger Goran dixwaze mînaka guherînê deyne pêşber gelê Kurdistanê, wisa baş e bi riya lihevkerina siyasî bê nav hikûmetê û beşdarê biryarên siyasî û îdarî bibe. Ev xelk heta he-tayê li ser cadeyan namînin û PDK û YNK jî bi wê hêsaniya Goran dest ji desthilatê bernadin. Lewra çareseriya navendî ew e ku Goran jî tevî hikûmetê bibe û nehêle nanbirîn berdewam be û eger bikariye mînaka karê îdarî yê modern pêşkêşî gelê Kurdistanê bike.

Ev ne em in, ew ew in Destê derveyî û fikirîna Barzanî

David Romano

Hikûmetekê nîşanê min bide ku xirab bibe û aloziyên navxweyî nexe stuyê kesên derve. Ez jî wê wela-tekê nîşanî we bidim ku amade ye pîrsgirêkên xwe çareser bike.

Em timî wê yekê dibînin, dema alozî, xwepêşandan yan jî li cihekê serhildan çêbibe û desthilatdarên wî cihî rasterast 'Destên derve' tometbar dikin û bê xeberî destê xwe ji bo pilana derve bi armanca 'Lawazkirin û parçekirina welatê xwe' radikêşin. Piştî ku di hîlbijartinên 2009'an ên Îranê de sextekarî derketin, xwepêşander rijan ser kolanên û desthilatdarên Tehranê ragihandin: "Ev pilana Amerîka û Siyonîzmê ya ji bo armanca lawazkirina Komara Îslamî ye." Ev bi salan e siyasatmedar û generalên Enqereyê dubare dikin ku Partiya Karkerên Kurdistan (PKK) bi armanca parçekirina Tirkîyê destek biyanî hatiye damezrandin. Wekî ku bêjî, peymana Sewr siyaseta aliyê derve bû. Eger Kur-

dên Sûriye daxwaza mafên xwe yên bingehîn bikin, wê demê wê bîr gûnehbarkirin ku sîxûrê Îsraîlê ne. Dema ku xwepêşandanên Tûnis, Misir û Lîbya dest pê kirin, desthilatdarên hersê welatan gotin, pilanek navnetewî ji bo derxistina ne aramiya welatê me heye. Heya li Kurdistanê Îraqê jî, dema di sê heftiyên derbazbûyî de çend xwepêşandanên biçûk rûdan, piraniya çavdêran destê tometbariyê dirêjî Îranê kirin.

Ev hemû gûncaw e: "Hûn dibînin ev ne em in, ew ew in. Xelk ewqas ji me ne razî nîne ku bîr ser kolan an jî ser çîyan. Li dewleta me ya xweş ti pîrsgirêk nîne, ji ber wê yekê li benda guhertinên mezin nebin û reforman jî ji me nexwazin.

Ev karê dijminan e û ji bo dijberiya me dikin. Ji ber vê yekê divê em xwe biparêzin. Lewma bila em hemû li derdora ala xwe kom bibin û bi hev re li dijî destê derve rawestin. Di heman demê de hewl bidin ku fikra wê yekê

Hûn dibînin ev ne em in, ew ew in. Xelk ewqas ji me ne razî nîne ku bîr ser kolan an jî ser çîyan. Li dewleta me ya xweş ti pîrsgirêk nîne...

nekin rûbirûyê rewşa niha di nava welat de bibin an jî derbirîna nerazîbûna li beramberî desthilata çîna bijartî heye."

Piraniya demê ji bo xebatkirina aliyê derve hewl dan, bi karek xeyalî diçe. Mînak, xwepêşandanên vê dawiyê yên Tûnis, Misir û Lîbya ti destek derve li pişt nebû yan jî piştgiyê derve yê serekî nebû. Îranê hemû xelkê Silêmanî pal da ku heta hemû rojê li pêşiya dergehê Seraya Azadî kom bibin, lê hinek caran jî dest lêwerdana derve jî rûdide. Mînak, şoreşa Kurdên li

Îraq û Îranê, ji aliyê desthilatdarên biyanî ve bi armanca lawazkirina hikûmeta Bexda û Tehranê, piştgiyêk zêde hat kirin. Dema gerîlayên PKK'ê jî li dijî Enqere şer dikirin, baregehên wan li Sûriye û Libnan hebûn. Ji aliyê Yûnanîstan û hinek caran jî ji aliyê Îranê ve alîkarî dihat kirin. Lê hemû Kurd baş dizanin ku ew şoreş rast bû û "Ji aliyê desthilatdarên derve nehatibûn çekirin." Destê derve nikare tiştêkê ji tûnetiyê çê bike. Ew dewletên ku dam û dezgehên xurt û gel bawerî bi wê sistêmê hene, nabe ji destlêwerdana derve bitirse. Kes bawer nake ku nimûne, Amerîka, Almanya û Japoniya rastî şerê çekdarî yan jî pêngavên xwepêşandanê bibin ku ji aliyê Çîn, Rûsiya yan jî aliyek din ve piştgiyê bidê.

Ceribandina rast a ji aliyê desthilatdar ve wê demê ye ku, wê li beramberî van aloziyan xwediye çî helwestekê be. Li Dîmeşq û Tehranê jî bo gunehbarkirina

dijminê derve hê negihane helwesta standart. Li Enqerê vê helwestê her tim tê redkirin ku di nava welatê wî de pîrsgirêk heye û ber bi nemanê ve diçe. Lê li Hewlêrê li cihê ku destê tometê ji bo aliyê derve rakêşe, her ji niha ve Serok Barzanî dest bi fikirîna hîlbijartinekê pêşwext kiriye. Herwiha komîteya lêkolînê li ser kuştinên vê dawiyê û êrişbirina li ser kanala Nalya jî pêkaniye. Ev helwestên despêkê yên cihê dilxweşiyên e ku ji aliyê serokatiya Hikûmeta Herêma Kurdistanê ve hatin encamdan. Ya zêdetir dilxweş, divê pêngav ji aliyê wê komîteyê ve bi awayek serbixwe û bê alî be, bê alî kar bikin û li gel nêzîkbûna hîlbijartinê ji bo lawazkirina gendeliyê hewl bidin. Ev jî ew pêngav in ku dam û dezgehên xurt ava dikin û dibin sedema wê yekê ku xelk baweriyê xwe bi wê sistêmê bîne. Piştî vê yekê jî pêwîst nake kes ji bo derxistina aloziya navxweyî ji destên derve bitirse.

MAHABAD

Mahabad paytexta Rojhilatê Kurdistanê ye. Bajarekî biçûk e lê ji bo Kurdan gelekî bi bandor e. Jiber ku ew di sala 1946'an de bû paytextê yekemîn Komara Kurdistanê. Çandin û ajelvanî li Mahabadê karên herî pêş in. Hewaya wê gelekî xweş e, ne xas e. Bendavê Mahabadê ku dikeve kêleka bajar, Mahabad hîn xweş kiriye.

Ji çepê berbi rastê ve, van şeş peyvan rast bicîh bike! Ew ê di hêla şîn de peyvek derkeve. Ev kîjan peyv e? Binivîse.

Beroj,
Dibistan,
Hestî
Nal,
Kato,
Tav

Amedekirina rûpela zarokan: Sevda Şafîk

ÇÎROK

ŞÊR û MIŞK

Mişkekî gelekî tirsonek di nava daristanekî mezin de dijiya. Ev mişk ewqasî tirsonek bû dema dimeşîya tim dilerizî û li dora xwe mêze dikir. Rojekî mişk diçe derve li xwarinê digere. Mişkê birçî bi tirsaxwe ve çep rast li dora

xwe dinêre, ji nişka ve dibîne ku vaye ketiye nava lepên şerekî. Mişk dibêje: "Şêr padişahê min ez ketim bextê te û xwedê, min nexwe, li min bibûre, ez ê heta hebim başiya te ji bîr nekim." Padişahê daristanê şêr kir qa qa û bi dengê bilind keniya, got. "Erê lo mişko, kes li vê daristana mezin nema ez muhtacî wî bibim, ezê li benda te bim? Ti carî ez ê muhtacî te nebim, lê kerem bike here." Roja din şêr pozbilind haya wî ji wî nebû ket tora nêçîrvanan û nema karibû xilas bibe. Mişk ji wê aliyê hat, lê nihêrî, halê şêr xerab e. Wî xwe gihand şêr û bi diranên xwe yên tûj û biçûk tora dora şêr qetand û şêr ji tehlûka mirinê rizgar kir. Şêr jî li wir li mişk mêze kir û serê xwe hejand, "Erê, erê Mamê Mişk, ev rast e dinya ne bi zorê ye, dinya bi dorê ye."

KURDÎ FÊR BIBE

Êê ئێ ئێ

Êlek

ئێلەك

Hêk

هێكه

Tu jî dixwazî wêneyê xwe li vir bibînî?
Ji me re bişîn: info@rudaw.eu